

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Neder-Betuwe

Een toekomstbestendig perspectief voor de scholen in de gemeente Neder-Betuwe

Opdrachtgever

Gemeente Neder-Betuwe

Referentienummer

918124/20181204MM01

Samenstelling

Erwin Veneklaas Slots

Bianca van Elp

Status

Eindrapportage

Zwolle, 4 december 2018

Partners

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	IHP (ver)bindt gemeente en schoolbesturen	5
1.3	Status van het IHP	6
1.4	Wettelijke zorgplicht.....	6
1.5	Proces en leeswijzer	7
2	Visie op onderwijs(huisvesting)	8
2.1	Thuisnabij onderwijs	8
2.1.1	Passend onderwijs	8
2.1.2	Persoonsvorming en talentontwikkeling	8
2.1.3	Verscheidenheid	8
2.2	Integrale kindcentra.....	9
2.2.1	Doorgaande leerlijn	9
2.3	Duurzaam en gezond	9
2.3.1	Vorbereiding op de toekomst	9
3	Uitwerking visie-onderdelen met uitgangspunten.....	10
3.1	Herschikking onderwijslocaties gericht op thuisnabij onderwijs	10
3.2	Investeren in kinderopvang	11
3.3	Duurzaam en gezond schoolgebouw	13
3.3.1	Investeren in duurzaamheid	13
3.3.2	Investeren in gezondheid	14
3.3.3	Investeren in kwaliteit	15
3.3.4	Afweging nieuwbouw, renovatie of instandhouding	15
4	Huidige onderwijshuisvesting	17
4.1	Inleiding	17
4.2	PO - Kesteren	18
4.3	PO - Ochten	19
4.4	PO - Dodewaard	20
4.5	PO - Opheusden	21
4.6	PO - Echteld.....	22
4.7	PO - IJzendoorn	23
4.8	S(B)O - Gemeente Neder-Betuwe	24
4.9	VO - Gemeente Neder-Betuwe	25
4.10	Samenvatting huidige onderwijshuisvesting	26

5	Toekomstige onderwijshuisvesting	27
5.1	Thuisnabij onderwijs	28
5.1.1	Leerlingenstromen in Kesteren	29
5.1.2	Leerlingenstromen in Dodewaard	29
5.1.3	Leerlingenstromen in IJzendoorn	29
5.1.4	Passend onderwijs	29
5.2	Kwaliteit, vraag & aanbod en IKC-ontwikkeling	30
5.2.1	Kesteren	30
5.2.2	Ochten	31
5.2.3	Dodewaard	32
5.2.4	Opheusden	32
5.2.5	Echteld.....	33
5.2.6	IJzendoorn	33
5.3	Duurzaamheid en gezondheid	33
6	Uitvoeringsagenda	34
6.1	Proces	34
6.2	Uitvoering uitgangspunten visie	34
	Bijlagen	36
I.	Eerste uitwerking procedure ‘Investeringsfonds kinderopvang’	36
II.	Onderbouwing aanpassing normvergoeding scholenbouw (primair onderwijs).....	36
III.	Uitwerking gemeentelijke bijdrage voor renovatie	37
IV.	Huidige situatie onderwijshuisvesting gemeente Neder-Betuwe	38
V.	Tabellen leerlingenstromen in de gemeente Neder-Betuwe (2018).....	42
VI.	Duurzaamheidsmaatregelen	44

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Neder-Betuwe en de schoolbesturen willen gezamenlijk grip krijgen op de ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting voor de komende jaren. Een integraal huisvestingsplan (hierna: IHP) biedt gemeente en schoolbesturen een meerjarenperspectief waarbij het eigen (investerings)beleid op transparante wijze kan worden afgestemd.

Op dit moment heeft de gemeente geen helder beeld van toekomstige huisvestingsvraagstukken en de daaraan gekoppelde investeringsopgave. Dit maakt het voor de gemeente lastig om een goede begroting op te stellen waarin de toekomstige projecten financieel zijn geborgd. De gemeente heeft daarom behoefte aan een uitvoeringsplan waarin projecten beschreven staan die op korte termijn worden opgepakt met daaraan gekoppeld een doorkijk van projecten op de middellange en lange termijn. In het coalitieakkoord van de gemeente Neder-Betuwe is de volgende doelstelling ten aanzien van het IHP opgenomen: *'Adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij onze kinderen'*.

Ook zijn in het rapport trends en ontwikkelingen lokaal en landelijk thematisch meegenomen. Per thema worden de beleidsambities uitgewerkt en vertaald naar scenario's op kernniveau. Daarbij wordt tevens aandacht besteed aan de samenwerking met kinderopvangpartners.

1.2 IHP (ver)bindt gemeente en schoolbesturen

Uitgangspunt is dat de gemeente en schoolbesturen een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor de (kwaliteit van de) huisvesting van scholen en vertrouwen in elkaar hebben. Tijdens het proces van het opstellen van het IHP zijn de gemeente en schoolbesturen gekomen tot een gezamenlijke visie op onderwijs in Neder-Betuwe en daarbij passende gebouwen en afspraken.

Tevens zijn randvoorwaarden geformuleerd en wordt er een meerjarenraming opgesteld voor de investeringen in de onderwijshuisvesting. Het IHP biedt het kader voor de uitvoering en verdere concretisering van het onderwijshuisvestingsbeleid voor de komende vijftien jaar. De gemeenteraad wordt gevraagd het IHP als kaderstellend document vast te stellen.

De wijze van uitvoering wordt uitgewerkt in een (vierjaarlijks) uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan wordt vastgesteld door de raad. Het college van B&W geeft hieraan uitvoering, mits dit past binnen de kaders van het IHP. Het definitieve investeringsbedrag wordt door het college toegekend op basis van een projectplan.

Het uitvoeringsplan van het IHP wordt jaarlijks in het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (hierna: OOGO) tussen de gemeente en de schoolbesturen inhoudelijk behandeld. Dit stelt partijen in staat in te kunnen spelen op (onderwijskundige) veranderingen, die gevolgen hebben voor de onderwijshuisvesting. Het IHP wordt elke vier jaar geëvalueerd en zo nodig aangepast aan veranderende omstandigheden (denk bijvoorbeeld aan verandering van leerlingenstromen en demografische ontwikkelingen, kansen voor samenwerking, landelijk beleid of wetgeving). Gemeente en schoolbesturen kunnen ook, als hiervoor aanleiding is, tussentijds in onderling overleg het IHP bijstellen. Aanpassing behoeft overeenstemming binnen het OOGO.

Uitvoering van het IHP vraagt transparantie, vertrouwen en samenwerking van alle betrokken partijen!

1.3 Status van het IHP

Het IHP heeft de status van een ‘gentlemen’s agreement’. Het huisvestingsplan heeft geen formele juridische rechtskracht, maar de gemeente Neder-Betuwe en de schoolbesturen spannen zich in om de in het IHP opgenomen afspraken te realiseren. De onderwijshuisvestingsverordening dient als ‘juridisch vangnet’ voor situaties waarin het IHP niet voorziet. Onderzocht wordt of aanpassing van de verordening noodzakelijk is naar aanleiding van het IHP.

1.4 Wettelijke zorgplicht

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het onderwijs en bewegingsonderwijs (met uitzondering van het beroepsonderwijs). Daarnaast heeft de gemeente een rol in het in stand houden van het openbaar onderwijs. De zorgplicht is verankerd in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertise Centra (WEC). De gemeente heeft een zorg voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, eerste inrichting en leerpakketten, herstel van constructiefouten en herstel en vervanging bij schade door bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld vandalisme of schade door weersomstandigheden). In de lokale verordening onderwijshuisvesting is op 10 december 2015 vastgelegd hoe de gemeente Neder-Betuwe juridisch en procedureel invulling geeft aan haar verantwoordelijkheden. De schoolbesturen gaan over de inhoud van het onderwijs. Voor de schoolgebouwen zijn ze verantwoordelijk voor onderhoud, aanpassingen, exploitatie en beheer.

Uitgangspunt IHP

Gezamenlijke verantwoordelijkheid en vertrouwen van gemeente en schoolbesturen vanuit een gedeelde visie op (onderwijs)huisvesting.

Status IHP

- Visie met randvoorwaarden, meerjarenbegroting en uitvoeringsplan;
- Jaarlijks OOGO om in te spelen op ontwikkelingen;
- Elke vier jaar evaluatie en mogelijk herijking van het IHP;
- Het wettelijk kader blijft leidend;
- De raad stelt het IHP en het uitvoeringsplan vast;
- Het college van B&W voert het IHP op basis van het uitvoeringsplan uit.

Termijn IHP

15 jaar op basis van 4-jaarlijks uitvoeringsplan.

1.5 Proces en leeswijzer

Visie op (onderwijs)huisvesting

Om tot plannen te komen is eerst de vraag beantwoord wat de gemeente en schoolbesturen met hun onderwijshuisvesting beogen. Thema's als onderwijsaanbod, spreiding, duurzaamheid, het begrip 'renovatie', gezondheid en de vorming van Kindcentra zijn in werksessies met de schoolbesturen en in ambtelijke overleggen besproken.

Actualisatie basisinformatie

Voor elke locatie is vervolgens op basis van zoveel mogelijk objectieve informatie een 'factsheet' gemaakt (zie leeswijzer in het bijlagenboek). Het gaat hier om gegevens als bouwjaar, exploitatiekosten, technische en functionele kwaliteit en de ontwikkeling van vraag en aanbod op basis van de leerlingenprognoses. Ook wordt het medegebruik en verhuur inzichtelijk gemaakt.

Situatieschets per kern

Er is een situatieschets per kern gemaakt in de vorm van een zogenaamde kanskaart (zie hoofdstuk 3). Dit is gebaseerd op de basisinformatie zoals voorgaand beschreven. Deze kanskaart geeft visueel de knelpunten per kern weer.

Oplossingsrichtingen, prioritering en uitvoeringsagenda

Tijdens werksessies zijn alle van belang zijnde ontwikkelingen en knelpunten in de kernen of specifiek ten aanzien van locaties inzichtelijk gemaakt. De basisinformatie uit de factsheets en de situatieschets per kern vormen de input voor de oplossingsrichtingen. Op basis van de knelpuntenanalyse is een voorstel opgenomen voor de toekomstige huisvesting en prioritering. Dit voorstel is inzichtelijk gemaakt middels een stroomschema. Een uitvoeringsagenda sluit het rapport af.

2 Visie op onderwijs(huisvesting)

In dit hoofdstuk wordt de visie van de schoolbesturen en de gemeente Neder-Betuwe op het onderwijsaanbod weergegeven. Hierbij wordt gericht op drie centrale thema's: 1) Thuisnabij onderwijs, 2) integrale kindcentra en 3) duurzaam en gezond. Deze visie vormt een belangrijke basis van het IHP. In het volgende hoofdstuk wordt de vertaalslag van de visie-onderdelen naar onderwijshuisvesting gemaakt.

2.1 Thuisnabij onderwijs

2.1.1 Passend onderwijs

In de gemeente Neder-Betuwe wordt goed onderwijs geboden aan kinderen. Er is een breed aanbod van primair, speciaal en voortgezet onderwijs in de gemeente/regio. Daarnaast is aandacht voor de specifieke behoefte van individuele kinderen binnen de groep en de school.

De inzet van bovenschoolse arrangementen bij elke onderwijssoort draagt bij aan een doorgaande leer- en ontwikkellijn. Hiermee kan voorkomen worden dat kinderen naar een verder weg gelegen school moeten, al dan niet met het leerlingenvervoer. Een arrangement is bijvoorbeeld extra ondersteuning in het onderwijs bij leerlingen met gedragsproblematiek, waarbij nauwe samenwerking met ketenpartners zoals het Kernpunt wordt gezocht. Ander voorbeeld die in een behoefte voorziet is een buitenschoolse opvang plus (BSO+). Toegankelijk voor alle kinderen die net wat meer begeleiding nodig hebben dan op een reguliere opvang en nu bijvoorbeeld een zorgboerderij bezoeken.

Dankzij de kleinschalige aanpak is er een passende leerplek voor de meeste kinderen. De scholen voelen zich hiervoor samen verantwoordelijk. Meer samenwerking, binnen en buiten het samenwerkingsverband en in de kern, is een voorwaarde om zorg te kunnen dragen voor de juiste ondersteuning van kinderen.

De kleinschalige aanpak en samenwerking tussen partijen zorgen voor een passende leerplek voor de meeste kinderen in de gemeente Neder-Betuwe.

2.1.2 Persoonsvorming en talentontwikkeling

Het onderwijs in Neder-Betuwe gelooft in de kracht van de leerlingen. Hij/zij wordt uitgedaagd om zijn/haar kwaliteiten te ontdekken en ontwikkelen om zodoende het beste uit zichzelf te halen. De inzet van ICT krijgt daarbij een steeds grotere rol. Het belang van het kind staat altijd voorop. In dat belang wordt, nadat zorg is gedragen voor het sociaal-emotioneel welbevinden van het kind, persoonsvorming en talentontwikkeling gestimuleerd. Dit door een breed activiteitenaanbod te realiseren voor ieder kind in en om het onderwijs, gericht op cultuur, sport en creativiteit, samen met lokale ondernemingen. Samenwerking, afstemming en uitwisseling van kennis en expertise worden georganiseerd om dit zo goed mogelijk vorm te geven.

Dankzij de samenwerking met diverse partners wordt een breed activiteitenaanbod voor kinderen gerealiseerd.

2.1.3 Verscheidenheid

Uitgangspunt is dat op kernniveau goed en passend onderwijs wordt geborgd. Een verscheidenheid in onderwijsaanbod biedt voldoende keuzemogelijkheden aan ouders en kinderen. Verschillende onderwijssoorten en -concepten komen tegemoet aan de diversiteit van kinderen en hun leer- en ontwikkelbehoeften. Daarnaast is er een divers aanbod van scholen met een specifieke denominatie.

De verscheidenheid in het onderwijsaanbod past binnen de doelstelling van de gemeente: *'Adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij onze kinderen'*. Het is niet in alle kernen mogelijk om meerdere schoolsoorten en denominaties aan te bieden, omdat hier niet voldoende leerlingenpotentieel is. Ook komt het voor dat er wel een divers aanbod is, maar dat ouders vanwege geloofsovertuiging en/of de onderwijskundige visie van een school kiezen voor een school buiten de eigen kern.

Een adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij de kinderen is het uitgangspunt.

2.2 Integrale kindcentra

2.2.1 Doorgaande leerlijn

Schoolbesturen, kinderopvang en de gemeente hebben de ambitie om een doorgaande ontwikkelijn van 0 tot 14 jaar aan kinderen aan te bieden. Een soepele overgang tussen opvang, onderwijs, buitenschoolse opvang en het voortgezet onderwijs is hierbij van belang. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft, is er een passende leerplek voor hem/haar.

Samenwerken in (integraal) kindcentrum

Nauwe samenwerking tussen onderwijs en ketenpartners is een voorwaarde voor succes. Voorbeelden van ketenpartners zijn peuter- en kinderopvang, jeugdzorg, Kernpunt en het consultatiebureau.

Steeds meer wordt het belang en de meerwaarde erkend van samenwerking tussen de kinderopvang en het basisonderwijs voor een doorgaande leer- en ontwikkelijn van het kind. Het samenwerken kan worden geoptimaliseerd wanneer partners ook samenwonen, bijvoorbeeld in een (integraal) kindcentrum. De mogelijkheden en noodzaak hiervoor worden per situatie bekeken (lokaal maatwerk). Hierbij kan bijvoorbeeld huurbescherming ten behoeve van de opvang worden ingezet, zodat een duurzame relatie kan worden aangegaan. Dit voorstel is uitgewerkt in paragraaf 3.2.

Ambitie is het aanbieden van een doorgaande ontwikkelijn aan kinderen van 0 tot 14 jaar.

2.3 Duurzaam en gezond

2.3.1 Voorbereiding op de toekomst

Het onderwijs in de gemeente Neder-Betuwe streeft ernaar alle kinderen voor te bereiden op een goede toekomst. De focus ligt op kwalitatief goed onderwijs, een doorgaande leerlijn, dat het best passend is voor het kind en waar hij/zij gelukkig van wordt. Het onderwijs is flexibel en divers, speelt in op en heeft aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen waaronder het belang om zorgvuldig met onze leef- en leeromgeving om te gaan.

Bij realisatie en onderhoud van onderwijshuisvesting zal specifieke aandacht voor duurzaamheid en milieu zijn. Hierbij kunnen ter ondersteuning energiescans worden ingezet. Dit is niet alleen vanuit economisch perspectief, maar ook vanuit educatief en moreel perspectief. Gezonde scholen zijn een voorwaarde voor goed onderwijs. Om dit te waarborgen, wordt gestreefd naar een goed binnenklimaat, waarbij vooral de CO₂-concentratie en temperatuur van belang zijn. De ambitie is om bij alle scholen, waar mogelijk, minimaal te voldoen aan het kwaliteitsniveau Frisse Scholen Klasse B, zowel bij nieuw te realiseren scholen als bij de scholen die in stand gehouden worden.

Voor het realiseren van de onderwijsvisie zijn duurzame en gezonde leeromgevingen nodig.

3 Uitwerking visie-onderdelen met uitgangspunten

In dit hoofdstuk zijn de speerpunten voortkomend uit de visie nader uitgewerkt met de bijbehorende uitgangspunten en randvoorwaarden. Naast de visie-onderdelen is tevens de financiering van de onderwijshuisvesting nader uitgewerkt en de afweging voor nieuwbouw, renovatie of instandhouding van schoolgebouwen.

3.1 Herschikking onderwijslocaties gericht op thuisnabij onderwijs

Ten aanzien van het IHP is de volgende doelstelling in het coalitieakkoord opgenomen: *‘Adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij onze kinderen’*. Wanneer de onderwijslocaties in stand worden gehouden dan blijven de adressen van de scholen in de gemeente Neder-Betuwe gelijk. Hiermee wordt slechts deels voldaan aan de visie op onderwijs(huisvesting) en de doelstelling ten aanzien van het IHP in het coalitieakkoord.

Een groot deel van de kinderen heeft de mogelijkheid gebruik te maken van een school in de directe nabijheid. Ondanks het thuisnabije aanbod kiezen ouders/leerlingen vanwege geloofsovertuiging en/of de onderwijskundige visie voor een school buiten de eigen kern. Dit speelt vooral in Kesteren en Dodewaard. Schoolbesturen verwachten dat deze “migratie”, gezien de kerkelijke achterban waartoe de leerlingen behoren, bij instandhouding (en eventuele uitbreiding) van de huidige onderwijslocaties op korte of middellange termijn niet verandert.

Daarom is vanuit de visie van het IHP met de schoolbesturen besproken welke huisvestingsscenario’s kunnen bijdragen aan het realiseren van ‘thuisnabij onderwijs’ en keuzevrijheid. Daarbij gaat het enerzijds om de spreiding van het primair onderwijs en anderzijds om passend (speciaal) onderwijs.

Schoolbesturen ondersteunen de visie dat de school, daar waar mogelijk, zo dicht mogelijk bij de kinderen staat of wordt gebracht. Zeker daar waar een significant deel van de leerlingen iedere dag hun kern uitreizen. Alle besturen zijn bereid mee te werken aan het gezamenlijk onderzoeken van de beste passende oplossing. Daarbij is afgesproken dat het een voorwaarde is dat stichten, verhuizen of verplaatsen van scholen de instemming heeft van alle schoolbesturen en gemeente. Daarnaast wordt afgestemd met omliggende gemeenten en schoolbesturen, als de verwachting is dat de uitvoering van een scenario het leerlingenaantal van die scholen beïnvloedt.

De Wet op het Primair Onderwijs geeft de mogelijkheid scholen te verplaatsen of te verhuizen. Hiervoor is toestemming van de minister vereist. Voor het verplaatsen van een school buiten het voedingsgebied geldt dat de school binnen vijf jaar aan de stichtingsnorm moet voldoen en dat het leerlingenaantal, op basis van een leerlingenprognose, vervolgens vijftien jaar behouden blijft. Voor de gemeente Neder-Betuwe is de stichtingsnorm 200 leerlingen.

Als een school in het eigen voedingsgebied blijft is geen sprake van verplaatsing maar van verhuizing. Voor verhuizen gelden de volgende regels:

1. Er is sprake van een adreswijziging binnen het eigen onveranderde voedingsgebied van de school. Onder voedingsgebied wordt verstaan het gebied waaruit tenminste 70% van de leerlingen afkomstig is (bron: VNG);
2. Er is overeenstemming over de adreswijziging tussen de schoolbesturen in de gemeente;
3. Het merendeel van de leerlingen dat de school bezoekt gaat daadwerkelijk mee naar het nieuwe vestigingsadres.

Tot slot kan een school een dislocatie openen. Een dislocatie heeft geen zelfstandige status en wordt bekostigd als zijnde onderdeel van een hoofdlocatie. De onderwijshuisvestingsverordening van de gemeente Neder-Betuwe bepaalt dat een dislocatie is bedoeld als tijdelijke huisvesting, voor de situatie dat de hoofdvestiging te weinig capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Is het

aantal leerlingen zodanig afgenomen dat alle leerlingen weer op de hoofdvestiging kunnen worden gehuisvest, dan wordt de dislocatie afgestoten. Om een dislocatie als oplossing in te zetten zal de verordening derhalve moeten worden gewijzigd of, met instemming van de schoolbesturen, worden afgeweken van de verordening (en Wet op het Primair Onderwijs/WPO).

Aangezien de grootste uitstroom plaatsvindt naar schoollocaties van het schoolbestuur VCOG, zou het realiseren van een VCOG-onderwijspunt in Kesteren en Dodewaard een denkbare herschikking van onderwijslocaties kunnen zijn. Deze scenario's zijn in hoofdstuk 5 uitgewerkt.

3.2 Investeren in kinderopvang

Huidige situatie

In Neder-Betuwe zijn al voorzieningen voor peuteropvang en buitenschoolse opvang (BSO) gehuisvest in basisscholen. Dit is alleen mogelijk wanneer er beschikbare ruimte is in de school en de gemeente toestaat dat deze leegstaande ruimte (tijdelijk) verhuurd mag worden. Er is hierbij geen sprake van onttrekking van de onderwijsfunctie van de verhuurde ruimte en deze kan op basis van de onderwijshuisvestingsverordening weer gevorderd worden wanneer het aantal leerlingen toeneemt. Scholen die geen capaciteit over hebben, hebben geen mogelijkheid om opvangpartners binnen hun school te huisvesten. Dit wordt door betreffende schoolbesturen ervaren als 'oneerlijke concurrentie'.

Integrale Kindcentra

Binnen kindcentra zijn verschillende samenwerkingsvormen mogelijk. Er kan gewerkt worden vanuit één pedagogische en educatieve visie. Ook kan verbinding worden gezocht met jeugdhulp en opvoed- en ontwikkelondersteuning voor ouders. Kortom, er zijn diverse vormen van samenwerking met verschillende partijen mogelijk en een blauwdruk voor kindcentra bestaat er eigenlijk niet. Het vraagt om lokale afwegingen voor welke constructie gekozen wordt.

Het onderwijs mag niet investeren in ruimten voor kinderopvang en de opvangorganisaties en gemeente willen of kunnen niet altijd investeren. Daarnaast kan een complexe situatie ontstaan met meerdere eigenaren (Vereniging van Eigenaren) in een gebouw en bestaat het risico bij één eigenaar op vordering van ruimten ten behoeve van het onderwijs. Het is daarom de ambitie om een totaalpakket aan kaders en afspraken te formuleren, waarmee alle knelpunten worden opgelost én bovendien ook de ambities om kindcentra te realiseren worden waargemaakt.

Indien een kinderopvanginstelling niet zelf kan voorzien in (externe) financiering, dan zal de gemeente zich inspannen een faciliterende rol in te nemen door het bieden van een financiële regeling voor de investering ten behoeve van kinderopvang.

Randvoorwaarden

Om tot een beoogd pakket aan kaders en afspraken te komen zijn vanuit de verschillende partijen de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten benoemd.

Gemeente:

- De gemeente heeft geen rol bij de inhoudelijke kindcentra-vorming en de afspraken tussen schoolbestuur en kinderopvang; de school kiest per locatie zijn opvangpartner;
- Voorfinanciering door de gemeente kan mogelijk door het vinden van ruimte binnen de begroting. Daarnaast kan een optie zijn om een investeringsfonds aan te leggen om invulling te geven aan de voorfinanciering (zie eerste uitwerking van het fonds in bijlage I);
- Voorwaarde voor investering is dat de kinderopvangorganisatie en de school inhoudelijk samenwerken;
- Het investeringsrisico ligt bij de gemeente (af te dekken door huurafspraken) en het exploitatierisico ligt bij de scholen/de opvangpartners.

Schoolbestuur:

- Voor de BSO dient er zo veel mogelijk gebruik gemaakt te worden van nevenruimtes in de school (dubbel gebruik), gecombineerd ruimtegebruik met peuteropvang of medegebruik van een leegstaand klaslokaal;
- Verkennen of het exploitatierisico van de aanvullende opvangruimten (bij leegstand) te dragen is door het schoolbestuur.

Kinderopvang:

- Investering in het vastgoed en eigendom van de aanvullende ruimten voor opvang dienen in één hand te liggen. Afhankelijk van de huurafspraken kan de opvanginstelling zelf investeren in zaken die niet zijn inbegrepen in de huur (zoals aankleding wanden/vloeren, losse inrichting, etc.);
- Bereidheid om langjarige overeenkomsten aan te gaan, indien de gemeente voorfinanciert;
- Aanvullende ruimte voor opvang dient niet vorderbaar te zijn door het onderwijs;
- Lange-termijn zekerheid op basis van een langlopende visie met het schoolbestuur;
- Gelijkaardige afspraken m.b.t. het beheer en exploitatie van de opvangruimte per schoolbestuur;
- Ook dient onderzocht te worden of een ruimte in de omgeving van de school geschikt is voor opvang (opvang nabij als campusgedachte).

Bovengenoemde uitgangspunten zijn van toepassing op zowel scholen die binnen het IHP renovatie of nieuwbouw krijgen als scholen die de komende jaren in stand gehouden worden. Voor schoolgebouwen, die in het kader van het IHP, geen ingrepen krijgen en ook de wens hebben om aanvullende ruimten ten behoeve van kinderopvang te realiseren gelden dezelfde voorwaarden. Een belangrijke aanvullende voorwaarde is dat alleen in dergelijke schoolgebouwen geïnvesteerd dient te worden, wanneer de verwachting is dat deze schoolgebouwen nog tenminste 20 jaar in gebruik zijn. Hierbij is van belang dat er een gezond volume moet zijn voor peuteropvang en BSO om deze kostendekkend te laten zijn.

Om kindcentra-vorming binnen bestaande locaties in de toekomst beter te faciliteren wordt gestreefd naar:

- Het bieden van een meerjarenperspectief aan kinderopvangorganisaties door het bieden van capaciteit. Dit kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door (voor een bepaalde tijd) een deel van een schoolgebouw aan de onderwijscapaciteit te onttrekken, dan wel vast te leggen dat betreffende ruimten bij groei van de school of nabijgelegen scholen niet wordt gevorderd (de verordening voorziet hier nog niet in en zal dus mogelijk moeten worden aangepast). De uitbreiding wordt zodanig gerealiseerd dat de samenwerking met de opvangpartner(s) kan worden gecontinueerd (eventueel in combinatie met herschikking binnen het uitgebreide gebouw);
- Het onderzoeken van de mogelijkheid een school uit te breiden ten behoeve van opvangfuncties, als het schoolbestuur en/of opvangpartners hiervoor een verzoek indienen;
- Een jaarlijks overleg om de leerlingenontwikkeling en de effecten ervan in de nabije toekomst te delen. Als een school een uitbreidingsbehoefte heeft, bespreken gemeente en schoolbesturen de oplossingsmogelijkheden. Het vorderen van leegstand blijft daarbij een mogelijkheid, maar wordt gezien in relatie tot de effecten op de samenwerking met opvangpartners en eventuele alternatieven voor herhuisvesting van de opvangfunctie (onder hetzelfde dak, of in directe nabijheid). Het voorstel is om het overleg in januari, als de oktobertellingen bekend zijn, te laten plaatsvinden. Dit biedt kinderopvangorganisaties meer tijd om op veranderingen in te spelen.

3.3 Duurzaam en gezond schoolgebouw

3.3.1 Investeren in duurzaamheid

Voor nieuwbouw geldt er vanaf 2020 aangescherpte wet- en regelgeving omtrent de kwaliteit van schoolgebouwen met daarbij duurzaamheid in het bijzonder. Momenteel is Bouwbesluit van kracht, waarbij vanaf 2020 de eisen worden aangescherpt. Hierbij dienen alle nieuwbouw van overheidsgebouwen (inclusief scholen) in Nederland een Bijna Energie Neutraal Gebouw oftewel BENG te zijn. BENG specificeert eisen voor de maximale energiebehoefte, het maximale fossiele gebouwgebonden energiegebruik en een minimaal aandeel hernieuwbaar op te wekken energie.

Om uitvoering te geven aan haar ambities heeft de gemeenteraad van Neder-Betuwe in 2010 de Nota Duurzaamheid vastgesteld. Op 17 september 2015 heeft de raad de vernieuwde versie, de Duurzaamheidsvisie Neder-Betuwe 2016-2020, vastgesteld. Hierin is als een beleidslijn opgenomen om toe te werken naar een **energieneutraal Neder-Betuwe** in 2050.

Huidige duurzaamheidsmaatregelen vanuit de gemeente (bron: Coalitieprogramma gemeente Neder-Betuwe 2018-2022):

- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld, onder meer door een duurzaam inkoopbeleid en energiezuinige gebouwen;
- De gemeente sluit aan bij landelijke/ regionaal vastgestelde ambitieniveaus duurzame energie;
- De rol van de gemeente is vooral die van regisseur en facilitator;
- De gemeente steunt het inwoners-initiatief: 'Neder-Betuwse Coöperatie Rivierenstroom'.

Bovenop de aanstaande wetgeving om BENG te realiseren, is in lijn met de Duurzaamheidsvisie de ambitie uitgesproken om bij nieuwbouw van scholen binnen de gemeente Neder-Betuwe te voldoen aan '**nul-op-de-meter**'. Daarbij wordt net zoveel energie opgewekt als dat nodig is voor het gebouw én gebruik (door bijvoorbeeld ICT-gebruik). Hierbij wordt bijgedragen aan de gemeentelijke ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. De gemeente heeft nog geen ambities geformuleerd voor het realiseren van aardgasloze schoolgebouwen.

Uitgangspunten IHP op gebied van duurzaamheid

In het IHP wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën van schoolgebouwen. Enerzijds hebben we te maken met scholen die binnen het IHP renovatie of nieuwbouw krijgen en anderzijds met scholen die, de komende jaren, zonder ingrijpende aanpassingen in stand gehouden worden. Hierna worden beide categorieën in beeld gebracht, op het gebied van duurzaamheid, de rolverdeling, bekostiging en randvoorwaarden.

De gemeente vervult bij de verduurzaming een stimulerende rol, door het bekostigen renovatie/nieuwbouw en energiescans. Daarnaast door het attenderen op eventuele subsidie-mogelijkheden voor het inschakelen van expertise en uitvoering. En het onderzoeken van de mogelijkheid schoolbesturen door middel van een financiële regeling (voorfinanciering) te ondersteunen bij de bekostiging van door hen te financieren maatregelen (zoals garantiestelling of duurzaamheidslening). Belangrijke voorwaarde hiervoor is een sluitende businesscase met daarin maatregelen die zich binnen 15 jaar terugverdienen in de exploitatie (inclusief effect op de onderhoudskosten). Als de businesscase niet sluitend is, bespreken gemeente en schoolbestuur, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid, de consequenties voor het project.

IHP-projecten: renovatie of nieuwbouw

- Het realiseren van duurzaamheidsambities is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen;
- De gemeente is, in het verlengde van de nieuwe regelgeving, verantwoordelijk voor de bekostiging van BENG;

- De schoolbesturen dragen bij aan het behalen van duurzaamheidsambities die verder gaan dan BENG. Uitgangspunt is dat de schoolbesturen deze eenmalige bijdrage kunnen dekken uit de besparing van de energielasten, (rijks)subsidies (SDE+) en het MJOP, om hiermee maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Schoolbesturen onderbouwen dit in een sluitende businesscase, met daarin maatregelen die zich binnen 15 jaar terugverdienen in de exploitatie (inclusief effect op de onderhoudskosten);
- De bijdrage van het schoolbestuur is een voorwaarde voor een investering vanuit de gemeente.

Instandhouding van bestaande gebouwen

- Het is de ambitie om bij de bestaande gebouwen, die minimaal 15 jaar of langer in gebruik blijven (in lijn met de terugverdientijd), zoveel mogelijk te voldoen aan BENG of hoger;
- Het uitvoeren van energiescans voor alle bestaande gebouwen is een voorwaarde om inzicht te krijgen in de werkelijke energieprestaties en de mogelijke energiebesparende maatregelen. Met behulp van de energiescans wordt tevens inzichtelijk gemaakt welke maatregelen zich binnen 15 jaar terugverdienen in de exploitatie (inclusief effect op de onderhoudskosten). Het opstellen en bekostigen van de energiescans is een verantwoordelijkheid van de gemeente;
- De uitvoering en bekostiging van de energiebesparende maatregelen is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Uitgangspunt is dat de schoolbesturen deze eenmalige bijdrage kunnen dekken uit een besparing van de energielasten, (rijks)subsidies (SDE+) en het MJOP.

3.3.2 Investeren in gezondheid

Een “moderne, frisse school” is een schoolgebouw met een laag energiegebruik en een gezond binnenmilieu als het gaat om luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid. Voor ieder thema zijn drie ambitieniveaus vastgesteld: Klasse C (voldoende/ Bouwbesluit), klasse B (goed) en klasse A (uitstekend). Meer informatie over het Programma van Eisen Frisse scholen 2015 is te vinden op www.rvo.nl.

Gemeente en schoolbesturen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om deze ambitie te realiseren. De gemeente heeft daarbij een verantwoordelijkheid en een financiële verplichting voor het realiseren van een goed binnenklimaat bij renovatie of nieuwbouw van scholen. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de bestaande scholen en daarmee ook voor de handhaving van een goed binnenklimaat.

Uitgangspunten IHP op gebied van gezondheid

Ook binnen het thema gezondheid is er onderscheid te maken tussen de scholen die binnen het IHP renovatie of nieuwbouw krijgen en de scholen die, de komende jaren, in stand gehouden worden.

IHP-projecten: nieuwbouw of renovatie

- Het realiseren van gezondheidsambities is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen;
- Het realiseren van kwaliteitsniveau Frisse Scholen Klasse B dient bij renovatie en nieuwbouw te worden gefinancierd uit het beschikbare budget gericht op de beoogde duurzaamheidsambities.

Instandhouding van bestaande gebouwen

- Indien er klachten bij het schoolbestuur zijn over het binnenklimaat wordt een meting uitgevoerd. Het uitvoeren van metingen van het binnenklimaat voor de gebouwen waar klachten worden ervaren is een voorwaarde om inzicht te krijgen in het werkelijke binnenklimaat en de mogelijke maatregelen om het binnenklimaat te verbeteren;
- Het laten uitvoeren en bekostigen van deze meting, inclusief verbeterplan, is de verantwoordelijkheid van de gemeente en wordt, waar mogelijk gekoppeld aan de energiescan, zoals omschreven bij ‘Duurzaamheid’;

- Het uitvoeren van het verbeterplan is een keuze van het schoolbestuur. Indien het plan uitgevoerd wordt is het schoolbestuur financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden uit het verbeterplan. Hierbij dient voor elke verbetering te worden bepaald in hoeverre deze in voldoende mate bijdraagt aan de gezamenlijke ambitie van Frisse Scholen Klasse B-niveau. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid schoolbesturen door middel van een financiële regeling (voorfinanciering) te ondersteunen bij de bekostiging van door hen te financieren maatregelen (zoals garantiestelling of duurzaamheidslening).

3.3.3 Investeren in kwaliteit

Deze volgende alinea's richten zich op het kwaliteitsniveau en de bijbehorende financiële uitgangspunten. Hiermee wordt enerzijds aangesloten op de huidige marktontwikkeling (stijging van bouwkosten en de BDB-index¹) en anderzijds wordt een koppeling gemaakt tussen het kwaliteitsniveau (duurzaamheid) en reële bedragen.

In de gemeentelijke Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs is opgenomen welke vergoeding de gemeente beschikbaar stelt voor het uitbreiden en realiseren van een nieuw schoolgebouw en de realisatie van voorzieningen voor bewegingsonderwijs. De hoogte van deze vergoeding is in de jaren '90 bepaald en wordt jaarlijks volgens een vaste index bijgesteld. Door deze systematiek is de (norm)vergoeding sinds 2007 met 2,7% gedaald. Voor een reguliere basisschool van 200 leerlingen bedraagt de normvergoeding € 1.412 per m² bvo (inclusief btw en prijspeil 2018). Door het aanscherpen van de bouweisen (Bouwbesluit in 2012 en 2015) en de marktontwikkeling is deze normvergoeding geen realistische vergoeding meer voor het realiseren van een nieuw schoolgebouw. Deze constatering wordt zowel door diverse gemeenten (die hun vergoedingen hebben aangepast), koepelorganisaties (VNG en PO-raad) en adviesbureaus gedeeld.

De bouwkostenontwikkeling is voor veel gemeenten en schoolbesturen inmiddels aanleiding geweest in het IHP en de meerjaren investeringsplanning niet meer uit te gaan van de VNG-normbedragen, maar van een bedrag per m² dat beter aansluit bij de huidige bouwconjunctuur en een definitie van het beoogde kwaliteitsniveau. In bijlage II wordt een verdere toelichting gegeven op de aanpassing van de normvergoeding voor schoolgebouwen.

Om de kwaliteitsinvestering in onderwijshuisvesting te bewerkstelligen is het voorstel de VNG-norm los te laten en het investeringsbedrag te koppelen aan een kwaliteitsniveau en actuele marktprijzen.

3.3.4 Afweging nieuwbouw, renovatie of instandhouding

De gemeente is volgens de huidige wetgeving alleen verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding. De schoolbesturen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs zijn respectievelijk sinds 2015 (PO) en 2005 (VO) verantwoordelijk voor onderhoud en aanpassingen.

Op landelijk niveau zijn door de PO-raad, VO-raad en de VNG voorstellen gedaan op welke wijze renovatie een plek kan krijgen binnen de huisvestingsvoorzieningen. In het rapport van de PO-Raad, VO-Raad en de VNG wordt renovatie als volgt gedefinieerd: *'Renovatie is een grootschalige en integrale aanpak van een bestaand schoolgebouw waarmee de levensduur verlengd wordt met tenminste 25 jaar en het gebouw (weer) voldoet aan de functionele eisen en kwaliteitseisen zoals geformuleerd in het IHP (en tenminste aan vigerende eisen van het Bouwbesluit).'*

¹ De BDB-index volgt de prijsontwikkeling van de bouw van o.a. schoolgebouwen.

Renovatie richt zich dus primair op aanpassing aan de dan geldende functionele (onderwijskundige) en (technische) kwaliteitseisen. Logischerwijze geschiedt de aanpassing meestal in combinatie met andere onderhoudsmaatregelen.

Uitgangspunten IHP op gebied van renovatie/nieuwbouw

Uitgangspunt is dat renovatie in het IHP een gelijkwaardig alternatief vormt voor (vervangende) nieuwbouw. Dat betekent dat renovatie meer is dan enkel een technische aanpassing, wat aansluit op bovenstaande definitie van het wetsvoorstel. Hiermee zijn ook de wettelijke eisen en ambities van nieuwbouw bij renovatie van toepassing. Per 2020 is de wettelijke eis om in geval van nieuwbouw te voldoen aan BENG (een 'bijna energie neutraal gebouw'). Bovenop deze wettelijke eis is de ambitie in de gemeente Neder-Betuwe uitgesproken om bij nieuwbouw te voldoen aan 'nul-op-de-meter'. Ook bij renovatie geldt het streven naar 'nul-op-de-meter'.

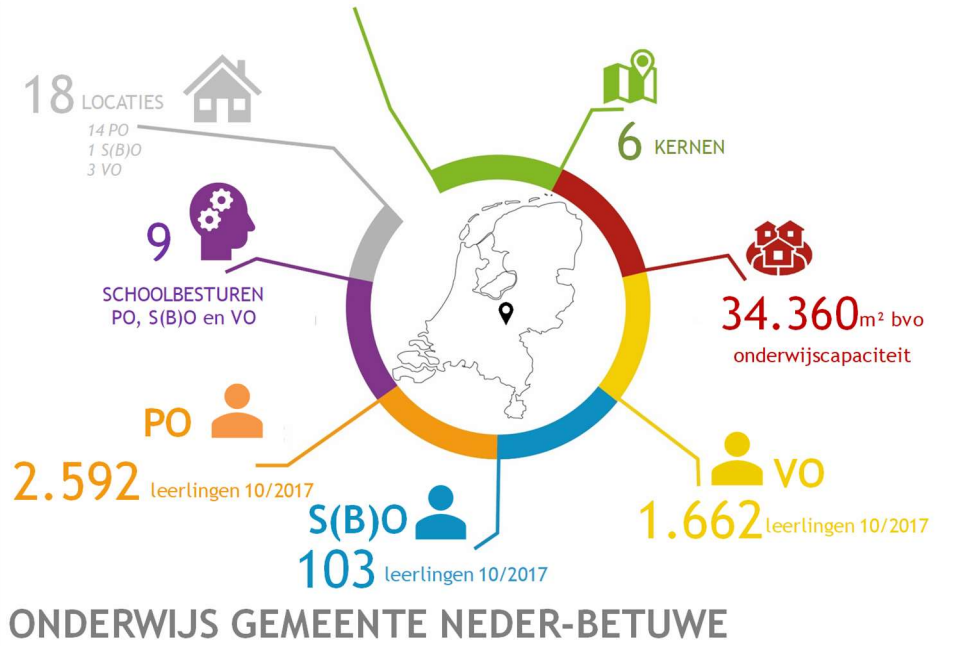
Hierna worden de randvoorwaarden, rolverdeling en bekostiging voor renovatie in beeld gebracht:

- Voor sommige locaties geldt dat renovatie een duurzaam en financieel aantrekkelijk alternatief is voor (vervangende) nieuwbouw. Om te kunnen beoordelen of renovatie een kansrijk scenario is, zal het 'Afwegingskader renovatie' van de PO-raad en een NEN-2767 conditiemeting als instrument worden ingezet;
- De afweging renovatie/nieuwbouw wordt gemaakt circa 5 jaar voordat een gebouw de leeftijd van 40 jaar bereikt of zoveel eerder als schoolbestuur en gemeente noodzakelijk vinden. De conclusies worden vastgelegd in het, door het OOGO vast te stellen, uitvoeringsplan. Voor de concrete uitwerking stelt het schoolbestuur een projectplan op;
- Bij renovatie wordt een levensduurverlenging van tenminste 25 jaar gerealiseerd;
- Het realiseren van renovatieprojecten is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente en schoolbesturen;
- De gemeentelijke bijdrage is gekoppeld aan het bouwjaar en bedraagt een percentage van gemeentelijke vergoeding voor nieuwbouw. Hierbij wordt zoals besproken in paragraaf 2.5.5 uitgegaan van het kwaliteitsniveau welke gekoppeld is aan reële bedragen. In het schema, op in bijlage III, is de gemeentelijke bijdrage voor renovatie verder uitgewerkt²;
- Het schoolbestuur draagt aan renovatie bij vanuit onderstaande mogelijkheden, waarbij de totale benodigde bijdrage van de schoolbesturen afhankelijk is van concrete bouwplannen (om te streven naar nul-op-de-meter) minus de bijdrage van de gemeente:
 - a) De onderhoudscomponent van de materiële instandhoudingsvergoeding (ook wel de MI-vergoeding). De bijdrage is afhankelijk van de werkelijk benodigde investering, die op basis van concrete bouwplannen moet worden bepaald. De insteek hierbij is dat schoolbesturen met goed onderhouden schoolgebouwen naar verwachting minder of niet hoeven bij te dragen en/of meer met het beschikbare budget kunnen realiseren;
 - b) Toekomstig exploitatievoordeel: Het vooruithalen en contant maken van investeringen in het gebouw die de exploitatie ten gunste komen. Een voorbeeld is het plaatsen van aluminiumkozijnen waardoor de onderhoudskosten aanzienlijk verminderen. Deze uitgespaarde kosten kunnen ingezet worden bij de initiële investering. Dit relateert aan de businesscase;
 - c) Exploitatievoordeel t.a.v. afbouwen onderhoud: Vanaf 5 jaar voor het beoogde renovatiejaar van een schoolgebouw worden geen onderhoudsinvestering meer gedaan anders dan het strikt noodzakelijke. Hierbij is sprake van getemporeerde onderhoudsgelden. De aantoonverplichting van deze investeringen ligt bij de schoolbesturen. Het uitgespaarde bedrag wordt in de toekomstige huisvesting ingezet om exploitatiegerichte investeringen te doen die terugverdiend kunnen worden. In geval van renovatie wordt straks gekeken welke onderhoudsinvesteringen wel gedaan kunnen worden voor het feitelijke renovatiejaar;
- De gemeente onderzoekt of ze schoolbesturen door middel van een financiële regeling kan ondersteunen bij de bekostiging van de bijdrage.

² Genoemde investeringsbedragen zijn gemiddelden. Investeringsbedragen zijn per project afhankelijk van het type onderwijs (PO, SBO, PrO, VO), omvang, locatie (bijvoorbeeld specifieke eisen vanuit stedenbouw/beeld- en kwaliteitsplan) en van de heersende conjunctuur.

Infographic

4 Huidige onderwijshuisvesting

In dit hoofdstuk wordt de huidige onderwijshuisvesting van de gemeente Neder-Betuwe beschreven. In bovenstaande infographic worden de feiten met betrekking tot de huidige onderwijshuisvesting weergegeven. Een verdere toelichting op de huidige onderwijshuisvesting is weergegeven in bijlage IV. Alle onderwijsgebouwen zijn op basis van diverse kenmerken in kaart gebracht middels factsheets (zie bijlagenboek). Deze factsheets geven op uniforme wijze inzicht in de kenmerken en prestaties van schoolgebouwen en bestaan uit de volgende onderdelen: algemene bouwgegevens, kwaliteit, vraag en aanbod (prognose versus capaciteit) en financiën. De informatie voor deze kenmerken is afkomstig van de gemeente en schoolbesturen.

4.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de onderwijslocaties per kern en gemeentebreed. Aan de hand van alle verzamelde gegevens, die verwerkt zijn in factsheets, is per kern een kanskaart van de huidige situatie gemaakt. Gemeente en schoolbesturen hebben de kanskaarten gezamenlijk vastgesteld.

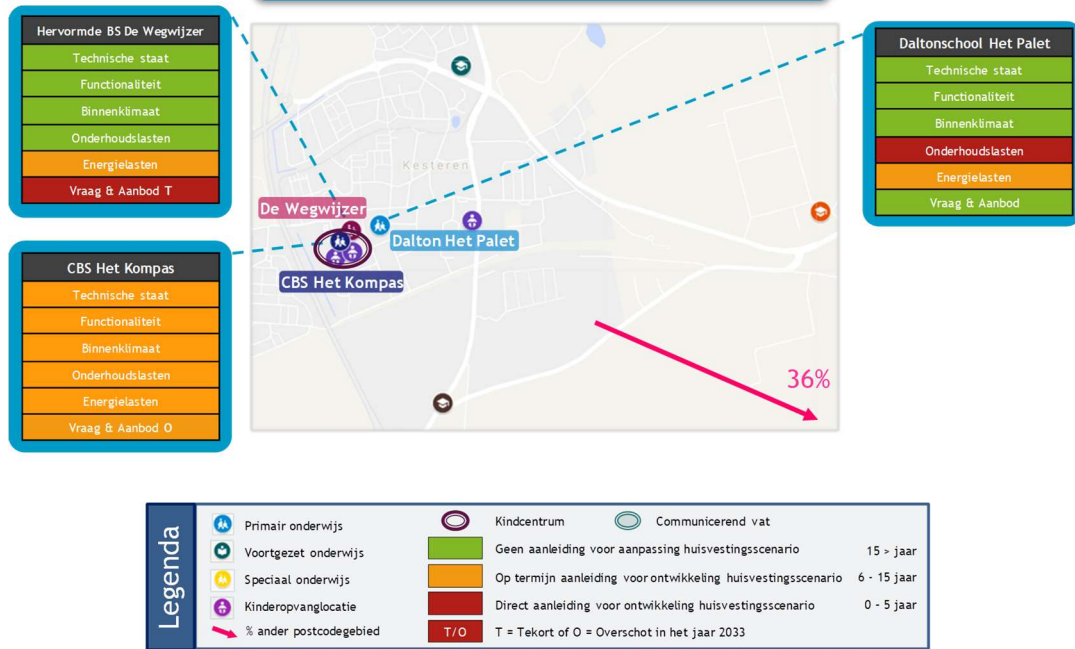
De kanskaarten geven een integraal en overzichtelijk beeld van de huidige situatie en mogelijke knelpunten. Het biedt het eerste vertrekpunt voor een toekomstperspectief per locatie op kernniveau. Bij het primair onderwijs kijken we naar kanskaarten op kernniveau. Dit richt zich op de volgende kernen: Kesteren, Opheusden, Ochten, Dodewaard, Echteld en IJzendoorn. Voor zowel het voortgezet als speciaal (basis)onderwijs geldt (minstens) de gehele gemeente Neder-Betuwe als regio. Ieder schoolgebouw is in de kanskaart beoordeeld op de volgende aspecten: Technische staat, functionaliteit, binnenklimaat, onderhoudslasten, energielasten en vraag en aanbod.

De kleuren in de kanskaarten geven de noodzaak tot ingrijpen weer. **Rood** geeft directe aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario (0 - 5 jaar). **Oranje** geeft op korte termijn aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario (6 - 15 jaar). **Groen** geeft aan dat er op dit moment geen aanleiding is voor de aanpassing van een huisvestingsscenario (> 15 jaar).

Prioritering Huisvestingsplan	
Fase 1: 0 tot en met 5 jaar	★
Fase 2: 6 tot en met 15 jaar	★
Fase 3: 16 jaar en verder	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - Kesteren

4.2 PO - Kesteren

Huidige situatie

In de kern Kesteren zijn drie schoollocaties gehuisvest: Hervormde BS De Wegwijzer, CBS Het Kompas en Daltonschool Het Palet.

Hervormde BS De Wegwijzer

Voor de Hervormde BS De Wegwijzer geldt een goede beoordeling van de kwaliteit en onderhoudskosten. De energielasten scoren matig. Het gebouw stamt uit 2009. Het ruimtetekort is een knelpunt, waardoor de school met ingang van het schooljaar 2018 - 2019 tijdelijk, met vier groepen, gehuisvest is in het oude schoolgebouw van Het Pantarijn. Op korte termijn dient een oplossing voor het ruimtetekort gezocht te worden.

CBS Het Kompas

De kwaliteit van het gebouw van CBS Het Kompas wordt als matig ervaren. Het gebouw dateert uit 1983 en is in 2000 en 2005 uitgebreid. Er is sprake van leegstand in het gebouw waarbij deze ruimten worden ingezet t.b.v. de peuteropvang en een BSO. Op termijn is er aanleiding tot de ontwikkeling van een huisvestingsscenario.

Daltonschool Het Palet

De locatie Daltonschool Het Palet wordt als goed beoordeeld. Het gebouw stamt uit 2002. Op basis van de leerlingenprognose wordt op termijn passende huisvesting verwacht. Alleen de onderhoudskosten zijn een aandachtspunt. Er is geen aanleiding tot het aanpassen van het huisvestingsscenario.

Leerlingenstromen in Kesteren

64% van de kinderen uit Kesteren bezoekt een school in het eigen postcodegebied, 36% gaat naar een school buiten de kern. Ongeveer de helft daarvan gaat naar scholen buiten de gemeente Neder-Betuwe (o.a. speciaal onderwijs en reformatorisch onderwijs in Rhenen en Lienden), 7% naar de Sébaschool in Ochten en 8% naar de Rehobothschool in Opheusden. Overige leerlingen gaan naar andere scholen in voornamelijk Ochten en Opheusden.

Prioritering IHP	
Hervormde BS De Wegwijzer	★
CBS Het Kompas	★
Daltonschool Het Palet	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - Ochten

4.3 PO - Ochten

Huidige situatie

In de kern Ochten zijn de Sébaschool, OBS De Houtkoperschool en CBS Rehoboth gehuisvest.

Sébaschool

De Sébaschool heeft een relatief nieuw schoolgebouw (2009), en scoort goed op kwaliteit en exploitatielasten. De school heeft geen gasaansluiting. Vanwege het capaciteitstekort is er directe aanleiding tot de ontwikkeling van een huisvestingsscenario. De gemeente heeft medegebruik van de voormalige Pantarijn aangeboden, maar de school heeft er vooralsnog voor gekozen gebruik te maken van ruimten in de naastgelegen kerk en S(B)O Rehoboth.

OBS De Houtkoperschool

Het gebouw van OBS De Houtkoperschool dateert uit 1990. Het is een kleinschalige school, waarbij nevenfuncties zoals de peuteropvang en bibliotheek een plek hebben. De kwaliteit en de exploitatielasten van het gebouw scoren matig tot redelijk, waardoor op termijn aanleiding is tot de ontwikkeling van een scenario.

CBS Rehoboth

De schoollocatie van CBS Rehoboth stamt uit 1966. In 2010 is het gebouw verbouwd en uitgebreid en in 2016 voorzien van zonnepanelen. Hierdoor scoort het gebouw goed op kwaliteit en exploitatielasten. In het gebouw is leegstand. Het bestuur wil dit inzetten voor de ontwikkeling van een kindcentrum. Dit vindt al deels plaats door onderdak aan een peuteropvang en binnenkort ook een BSO. Daarnaast wil de school een zogenaamde parelklas opstarten. Deze klas richt zich op kinderen van diverse schoolbesturen met specifieke ondersteuningsbehoefte waarin het reguliere onderwijs niet kan voorzien. Er is geen aanleiding tot de ontwikkeling van een huisvestingsscenario, omdat het bestuur de leegstand niet als knelpunt ervaart. Dit komt doordat het bestuur de leegstand inzet ten behoeve van medegebruik.

Leerlingenstromen in Ochten

83% van de kinderen uit Ochten bezoekt een school in het eigen postcodegebied. Daarnaast gaat 9% naar scholen in Opheusden, Kesteren, IJzendoorn, Echteld en Dodewaard. 8% van de kinderen gaat naar een school in een andere gemeente.

Prioritering IHP	
Sébaschool	★
OBS De Houtkoperschool	★
CBS Rehoboth	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - Dodewaard

4.4 PO - Dodewaard

Huidige situatie

In de kern Dodewaard zijn twee schoollocaties gehuisvest, te weten:

- OBS De Bellefleur
- CBS De Hien

OBS De Bellefleur

De kinderen van OBS De Bellefleur krijgen les in een verouderd gebouw (1952 en 1982 waarbij het gebouw in 1966 gerenoveerd is). Het gebouw vraagt een upgrade, wat blijkt uit de matig tot redelijke score op kwaliteit en financiën. In het ontwikkelen van een huisvestingsscenario dient de overcapaciteit in het huidige gebouw te worden meegenomen.

CBS De Hien

Het gebouw van CBS De Hien stamt uit 1972, welke in de jaren 1986 en 2009 is uitgebreid. Ook bij CBS De Hien is momenteel sprake van leegstand in het gebouw. Op termijn wordt zelfs verwacht dat de helft van het gebouw leeg komt te staan. Dit geeft aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario. Ook in combinatie met de score op kwaliteit, waarbij de functionaliteit en binnenklimaat aandachtspunten zijn. Wel scoort het gebouw op gebied van financiën goed.

Leerlingenstromen in Dodewaard

53% van de kinderen uit Dodewaard bezoekt een school in het eigen postcodegebied. De kinderen die naar een ander postcodegebied gaan, gaan voor het grootste gedeelte naar scholen in Opheusden (waarvan ruim 26% naar de Eben-Haëzerschool).

Prioritering IHP	
OBS De Bellefleur	★
CBS De Hien	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - Opheusden

4.5 PO - Opheusden

Huidige situatie

In de kern Opheusden zijn vier schoollocaties gehuisvest, te weten:

- De Hervormde School
- Rehobothschool
- Eben-Haëzerschool
- OBS Het Palet

De Hervormde School

De Hervormde School is gehuisvest in een verouderd gebouw (initieel bouwjaar van 1930). De school is gelegen naast de kerk en wil vanwege de verbondenheid met de kerk graag op deze locatie gehuisvest blijven. In 1993 is het gebouw gerenoveerd en in de zomer van 2018 is achterstallig onderhoud gepleegd. Hierdoor scoort het gebouw in totaliteit redelijk op kwaliteit. De onderhoudslasten scoren ten opzichte van de benchmark en MI-vergoeding slecht. Daarnaast is het ruimtetekort een aandachtspunt. Er dient een oplossing gevonden te worden gericht op de matige technische staat van het gebouw en het ruimtetekort.

Rehobothschool

De huisvesting van de Rehobothschool scoort goed op alle onderdelen. Op basis van de huisvesting is er geen aanleiding tot het aanpassen van het huisvestingsscenario.

Eben-Haëzerschool

De leerlingen van Eben-Haëzer zijn gehuisvest in een hoofd- en kleutergebouw. Deze gebouwen zitten aan weerszijden van de straat. De gebouwen dateren uit 1947 en 1963 en zijn door de jaren heen uitgebreid. Het hoofdgebouw heeft twee renovaties gehad. Beide gebouwen scoren matig op kwaliteit. Het bestuur geeft aan dat met name het binnenklimaat in het kleutergebouw een knelpunt is. De school scoort financieel goed. Op termijn is aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario.

OBS Het Palet

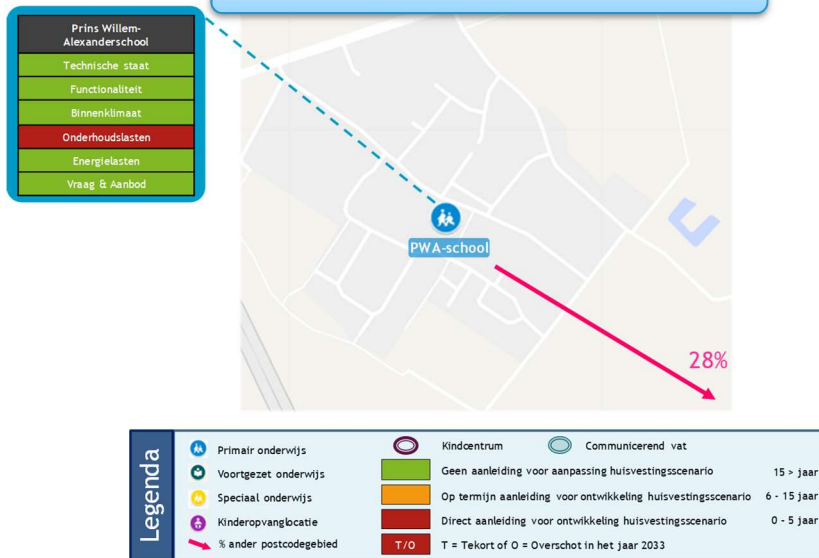
Het gebouw van OBS Het Palet scoort goed op kwaliteit. Het gebouw stamt uit 1969 en is in 2000 uitgebreid. De school scoort financieel matig tot slecht. Op termijn is er aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario ten behoeve van het schoolgebouw van OBS Het Palet. Dit richt zich op de leegstand van ruimten in het gebouw, wat in de toekomst op basis van de prognose onveranderd blijft.

Leerlingenstromen in Opheusden

89% van de kinderen uit Opheusden bezoekt een school in het eigen postcodegebied. 2% van de kinderen gaat naar scholen in andere kernen en 8% naar een school in een andere gemeente.

Prioritering IHP	
De Hervormde School	★
Eben-Haëzerschool	★
OBS Het Palet	★
Rehobothschool	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - Echteld

4.6 PO - Echteld

Huidige situatie

In de kern Echteld is één schoollocatie gevestigd, namelijk de Prins Willem-Alexanderschool.

Prins Willem-Alexanderschool

De Prins Willem-Alexanderschool, uit 1958, is een kleinschalige school met 73 leerlingen. Op basis van de prognoses wordt een leerlingentoeename verwacht. Het gebouw is redelijk recent uitgebreid en gerenoveerd (2009 en 1997) wat resulteert in een goede beoordeling op de kwaliteit. De onderhoudslasten zijn een aandachtspunt. Bij elkaar genomen is er geen aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario.

Leerlingenstromen in Echteld

72% van de kinderen uit Echteld bezoekt de PWA-school. De kinderen die naar een ander postcodegebied gaan, gaan voor het grootste gedeelte naar scholen in een andere gemeente of in Ochten.

Prioritering IHP	
Prins Willem-Alexanderschool	★

Kansenkaart Primair Onderwijs - IJzendoorn

4.7 PO - IJzendoorn

Huidige situatie

In de kern IJzendoorn is één schoollocatie gevestigd, namelijk de Isandraschool.

Isandraschool

De locatie van de Isandraschool stamt uit 1978. In 1999 en 2003 hebben uitbreidingen plaatsgevonden. De technische staat en functionaliteit van het gebouw scoren goed, daarentegen scoort het binnenklimaat matig tot redelijk. Hierbij is met name de temperatuur een aandachtspunt. Ook liggen de onderhoudslasten ten opzichte van de benchmark aan de hoge kant. Verder is er sprake van overcapaciteit in het gebouw, wat op basis van de leerlingenprognose niet in de toekomst lijkt te verminderen. Op termijn is er aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario vanwege de kwaliteit, de exploitatielasten en de overcapaciteit in het gebouw.

Leerlingenstromen in IJzendoorn

28% van de kinderen uit IJzendoorn bezoekt de Isandraschool. De kinderen die naar een ander postcodegebied gaan, gaan voor het grootste gedeelte naar scholen in Ochten of een andere gemeente.

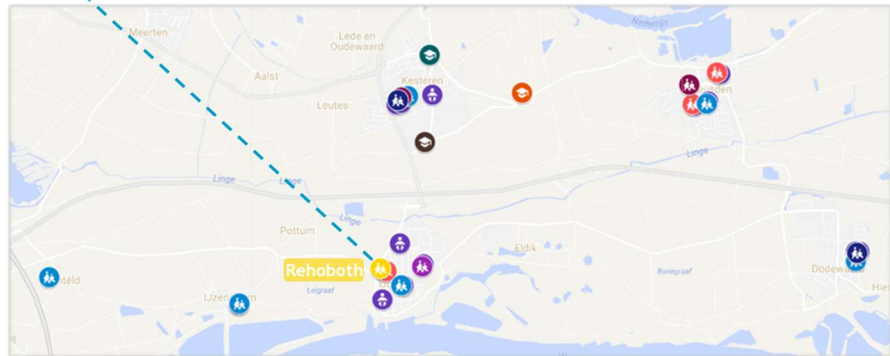
Prioritering IHP

Isandraschool

Kansenkaart Speciaal (Basis) Onderwijs - Neder-Betuwe

S(B)O Rehobothschool
Technische staat
Functionaliteit
Binnenklimaat
Onderhoudslasten
Energiekosten
Vraag & Aanbod O

Legenda	Primair onderwijs	Kindcentrum	Communicerend vat
	Voortgezet onderwijs	Geen aanleiding voor aanpassing huisvestingsscenario 15 > jaar	
	Speciaal onderwijs	Op termijn aanleiding voor ontwikkeling huisvestingsscenario 6 - 15 jaar	
	Kinderopvanglocatie	Direct aanleiding voor ontwikkeling huisvestingsscenario 0 - 5 jaar	
% ander postcodegebied	T/O T = Tekort of O = Overschot in het jaar 2033		

4.8 S(B)O - Gemeente Neder-Betuwe

Huidige situatie

In de gemeente Neder-Betuwe is één locatie voor speciaal (basis)onderwijs gevestigd, namelijk de S(B)O Rehobothschool.

Het speciaal onderwijs in de gemeente Neder-Betuwe is gevestigd in de kern Ochten. Het speciaal (basis)onderwijs zit onder één dak met de Sébaschool aan Het Katsland. Het SBO heeft 97 leerlingen, het SO heeft 6 leerlingen. Voor het speciaal (basis)onderwijs is het leerlingenaantal in de toekomst lastig te voorspellen. De indruk bestaat dat de SO-functie qua leerlingenaantallen afneemt, en het meer een karakter krijgt van een SBO+. Momenteel bezoeken veel SO-leerlingen de reformatorische SO in Barneveld.

Het gebouw is relatief nieuw, en scoort goed op kwaliteit. De energielasten ten opzichte van de MI-vergoeding zijn een aandachtspunt.

Ook is sprake van normatieve leegstand in het gebouw. De normatieve overcapaciteit wordt door het schoolbestuur niet als knelpunt ervaren. Deze wordt momenteel ingezet voor de Sébaschool. Op basis van de bovenstaande parameters is er geen aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario.

Prioritering IHP

S(B)O Rehobothschool

Kansenkaart Voortgezet Onderwijs - Neder-Betuwe

4.9 VO - Gemeente Neder-Betuwe

Huidige situatie

In de kern Kesteren zijn drie locaties voor voortgezet onderwijs, te weten:

- RSG Pantarijn
- Van Lodenstein College
- Helicon VMBO

RSG Pantarijn

Vanaf de zomer 2018 is RSG Pantarijn gevestigd in een nieuw gebouw aan de Vicuslaan. Vanwege de nieuwbouw zijn de gegevens betreffende onderhoudskosten nog niet voor handen. De leerlingenprognose vanuit de gemeente wijkt af van de eigen prognose. De gemeentelijke prognose gaat uit van een daling van het leerlingenaantal, terwijl het bestuur zelf een stijging verwacht. Vanwege de nieuwbouw is er geen aanleiding tot aanpassing van het huisvestingsscenario.

Van Lodenstein College

Van Lodenstein College is gevestigd in een relatief nieuw gebouw uit 2009. De technische staat van het gebouw is in orde, maar de functionaliteit en binnenklimaat laten te wensen over. De pauzeruimte, de ventilatie en temperatuur worden als ondermaats ervaren. Er is sprake van passende huisvesting. Dit maakt dat er geen aanleiding is tot de aanpassing van het huisvestingsscenario.

Helicon VMBO

Helicon VMBO is gevestigd in een gebouw uit 1952. Door de jaren heen zijn diverse uitbreidingen gepleegd. Voor het jaar 2018 staat een renovatie gepland. De verwachting is dat daarmee de kwaliteit van het gebouw van matig tot redelijk naar goed wordt gebracht. Hierdoor is er geen aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario.

Prioritering IHP	
RSG Pantarijn	★
Van Lodenstein College	★
Helicon VMBO	★

4.10 Samenvatting huidige onderwijshuisvesting

Deze paragraaf geeft een samenvatting van de huidige onderwijshuisvesting in de gemeente Neder-Betuwe. Op basis van de termijn waarop er wel of geen aanleiding is tot de ontwikkeling van een huisvestingsscenario worden de scholen in de sterren weergegeven.³ De volgorde van de scholen binnen de ster is op basis van de behandeling van de kernen in de vorige paragrafen. De scholen waarbij sprake is van de ontwikkeling van een huisvestingsscenario worden in het volgend hoofdstuk gericht op de toekomstige situatie uitgewerkt.

³ **Rode ster** geeft directe aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario (0 - 5 jaar). **Oranje ster** geeft op middellange termijn aanleiding tot het ontwikkelen van een huisvestingsscenario (6 - 15 jaar). **Groene ster** geeft aan dat er op dit moment geen aanleiding is voor de aanpassing van een huisvestingsscenario (> 15 jaar).

5 Toekomstige onderwijshuisvesting

In de voorgaande hoofdstukken is de visie op onderwijs(huisvesting) met uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven. Ook de huidige situatie van de onderwijshuisvesting in de gemeente Neder-Betuwe is behandeld. In dit hoofdstuk komen de visie en onderwijshuisvesting samen.

Doordat de leerlingenstromen niet per kern op zichzelf staan, is er in dit hoofdstuk voor gekozen om passend en thuisnabij onderwijs gemeentebreed te behandelen. Daarna wordt, indien van toepassing, per schoollocatie ingegaan op de zorgplicht van de gemeente, namelijk de afstemming tussen vraag & aanbod en de kwaliteit (nieuwbouw). Daarnaast komt in lijn op de onderwijsvisie ook IKC-vorming aan bod. Ook wordt er stil gestaan bij duurzaamheid en gezondheid. Wanneer van toepassing wordt bij een voorgesteld scenario aangegeven dat dit scenario ook in het perspectief van passend en thuisnabij onderwijs bekeken dient te worden.

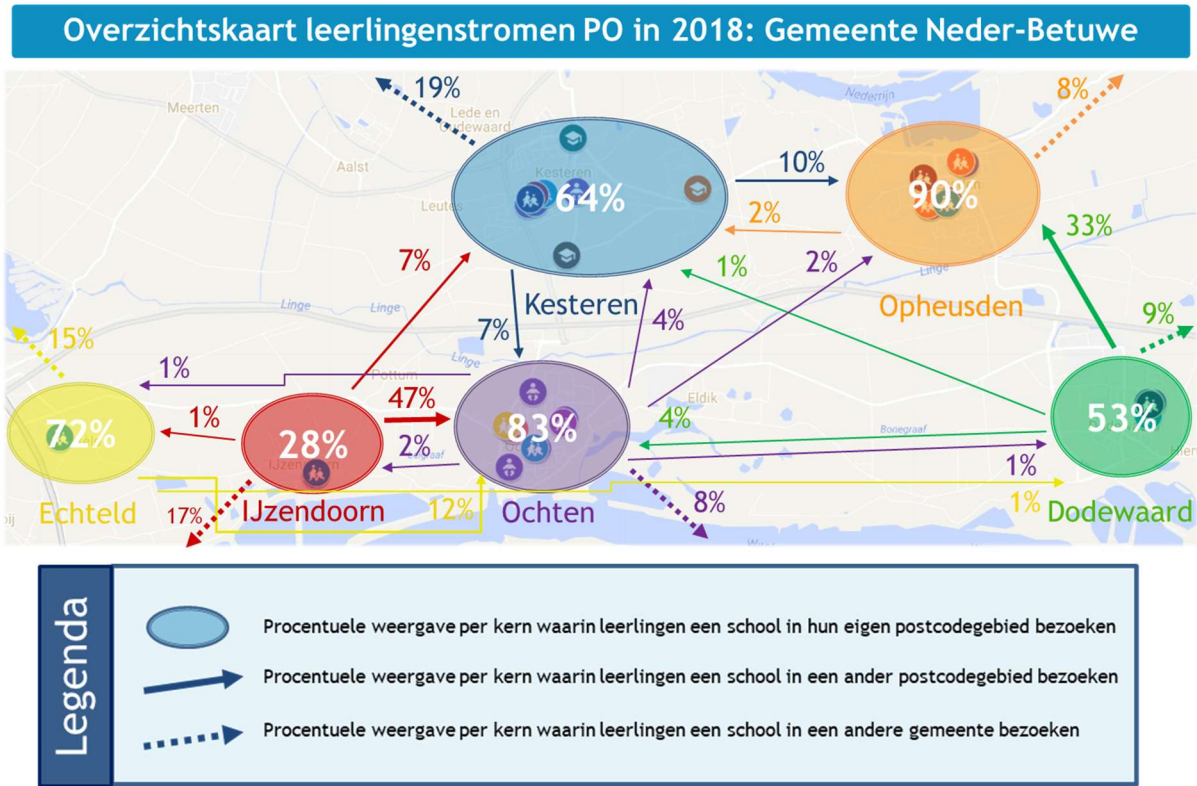
In principe zijn alle visiethema's op alle schoollocaties van toepassing. Onderstaand overzicht geeft echter per schoollocatie weer welke visiethema('s) van toepassing is/zijn met oog op de in het IHP voorgestelde oplossingsrichting(en). Het overzicht duidt tevens aan in welke paragraaf de schoollocatie aan bod komt.

	Thuisnabij onderwijs	Passend onderwijs	Kwaliteit	Vraag & aanbod	IKC- vorming
	§ 5.1	§ 5.1.4	§ 5.2	§ 5.2	§ 5.2
Kesteren					
Hervormde BS De Wegwijzer				✓	✓
CBS Het Kompas			✓		✓
Daltonschool Het Palet					
Praktijkonderwijs		✓			
Voortgezet (spec.) onderwijs		✓			
Ochten					
Sébaschool				✓	
OBS De Houtkoperschool			✓	✓	
CBS Rehoboth					✓
S(B)O Rehobothschool		✓			
Dodewaard					
OBS De Bellefleur			✓	✓	✓
CBS De Hien				✓	✓
Opheusden					
De Hervormde School			✓	✓	✓
Rehobothschool	✓				
Eben-Haëzerschool	✓		✓		✓
OBS Het Palet					✓
Echteld					
Prins Willem-Alexanderschool					=
IJzendoorn					
Isandraschool			✓		✓

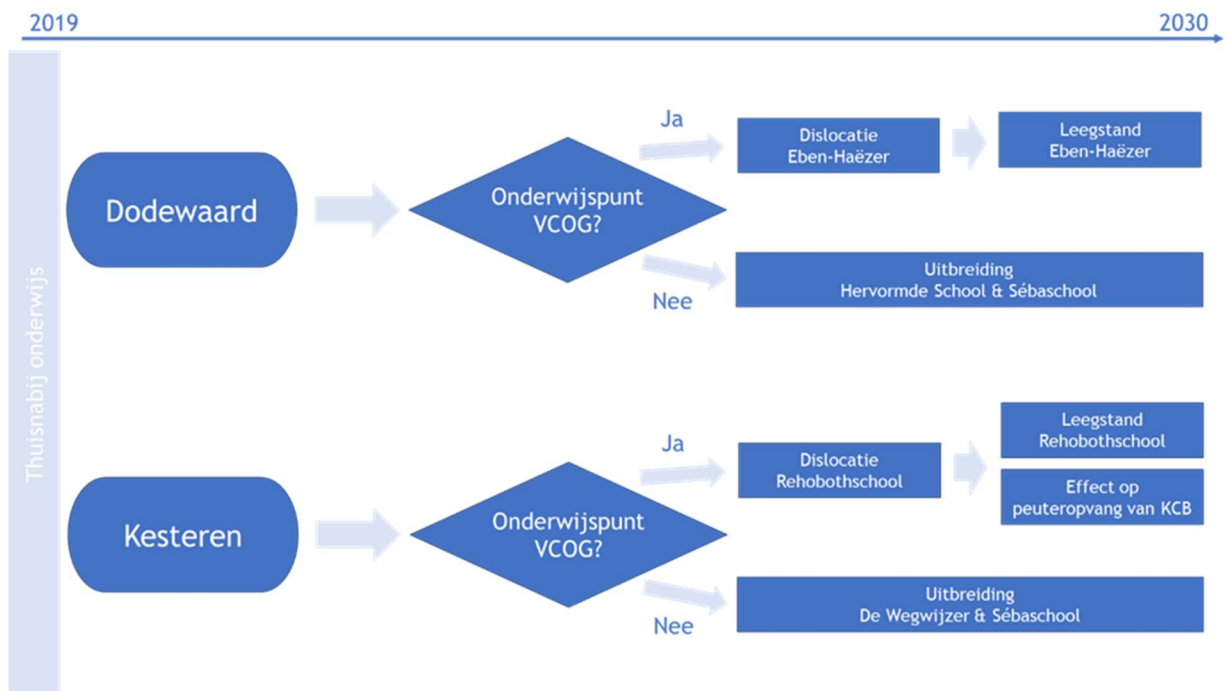

5.1 Thuisnabij onderwijs

In onderstaande figuur worden de huidige leerlingenstromen binnen het primair onderwijs in de gemeente Neder-Betuwe weergegeven.

In het vorige hoofdstuk is aangegeven dat met betrekking tot de leerlingenstromen vanuit de kernen Kesteren en Dodewaard wordt gekeken naar mogelijke oplossingsrichtingen voor thuisnabij onderwijs. De uitvoering van een scenario zal, gezien de onderlinge verwevenheid, altijd worden bekeken in relatie tot de overige scenario's en de speerpunten vanuit de visie. De onderlinge verwevenheid wordt inzichtelijk gemaakt in onderstaand stroomschema.

5.1.1 Leerlingenstromen in Kesteren

36% van de kinderen uit Kesteren gaat naar scholen buiten de kern. Daarvan gaat 19% naar scholen buiten de gemeente (m.n. Rhenen en speciaal onderwijs) en binnen de gemeente het grootste deel naar een VCOG-school (7% naar de Sébaschool en bijna 10% naar de Rehobothschool en Eben-Haëzerschool).

Verhuizen van een bestaande school uit een andere kern naar Kesteren is niet mogelijk. Op dit moment komt 71% van de leerlingen van de Rehobothschool uit Opheusden. Daarmee kan dus worden gesteld dat de kern Opheusden het primaire voedingsgebied is van de Rehobothschool en van verhuizen naar Kesteren geen sprake kan zijn.

De mogelijkheid tot verplaatsen is afhankelijk van het leerlingenaantal. Onderzocht zal moeten worden of aangetoond kan worden dat het leerlingenaantal boven de stichtingsnorm komt. Als dit niet het geval is, kan worden onderzocht of schoolbesturen bereid zijn een ‘permanente’ dislocatie toe te staan (VCOG heeft voorkeur deze onderdeel te laten zijn van de Rehobothschool Opheusden). Het IHP beoogt immers structurele oplossingen en de locatie is niet bedoeld om een capaciteitsprobleem van de hoofdlocatie op te lossen. De effecten op het leerlingenaantal van de hoofdlocatie (en daardoor ontstaan van eventuele leegstand) zal nader moeten worden onderzocht. Hiervoor is al opgemerkt dat deze oplossing niet in overeenstemming is met de huidige onderwijshuisvestingsverordening en WPO.

Bij het onderzoeken van mogelijkheden wordt tevens de relatie met (peuter)opvang bekeken. Bezien zou worden of de komst van een VCOG-school in combinatie met peuteropvang effect heeft op de peuteropvang van Kindcentrum Betuwe (KCB).

5.1.2 Leerlingenstromen in Dodewaard

Om ‘thuisnabij onderwijs’ in Dodewaard te kunnen bieden, wordt gedacht aan het realiseren van een onderwijspunt van VCOG in Dodewaard. VCOG heeft de wens om een dislocatie van Eben-Haëzer met peuteropvang te vestigen in Dodewaard. Het voedingsgebied van deze school gaat namelijk over de kerngrens heen. Kinderen uit Opheusden (54%) en Dodewaard (27%) vormen samen > 70%. Binnen de wettelijke mogelijkheden kan dit, mits wordt voldaan aan de voorwaarden, door verhuizing van of het vestigen van een ‘permanente’ dislocatie van de Eben-Haëzerschool in Dodewaard.

Mogelijk valt de onderwijslocatie van OBS De Bellefleur of CBS De Hien vrij en kan deze worden ingezet om VCOG een plek in Dodewaard te bieden (zie paragraaf 5.2.3). Daarnaast kan de realisatie van een onderwijspunt van VCOG in Dodewaard resulteren in leegstand in Opheusden bij Eben-Haëzer (zie paragraaf 5.2.4).

5.1.3 Leerlingenstromen in IJzendoorn

72% van de kinderen uit IJzendoorn gaat naar een school buiten de kern, waarvan 47% naar CBS Rehoboth en de Sébaschool in Ochten en 17% naar scholen buiten de gemeente. Schoolbesturen hebben voornamelijk niet de intentie om in IJzendoorn nieuwe onderwijspunten of hiertoe een samenwerking aan te gaan met Isandraschool. Een dergelijke oplossing zou wel kunnen bijdragen aan het thuisnabij onderwijs, maar tevens een oplossing kunnen bieden voor de uitbreidingsbehoefte van de Sébaschool.

5.1.4 Passend onderwijs

Speciaal (basis) onderwijs

De gemeente en de schoolbesturen willen het aanbod van speciaal (basis) onderwijs in Neder-Betuwe borgen. De huidige huisvesting van het speciaal onderwijs scoort goed, en voldoet aan de

behoeften van de doelgroep. Om passend onderwijs in de gemeente te bevorderen willen schoolbesturen van het primair en voortgezet onderwijs bovenschoolse arrangementen aanbieden. Dit is in lijn met het bieden van passend onderwijs en het borgen van de doorgaande leerlijn van kinderen. De SO-populatie is beperkt, veel SO-leerlingen bezoeken de reformatorische SO in Barneveld. Onderzocht wordt in hoeverre meer leerlingen thuisnabij SO-onderwijs kunnen krijgen.

Praktijkonderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs

Er is geen thuis nabij aanbod van praktijkonderwijs (PrO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Hiermee kan voorkomen worden dat kinderen buiten de gemeente naar dit type onderwijs moeten uitwijken. Hierbij hebben de VO-scholen toestemming nodig van het Besluit Regionaal plan onderwijsvoorzieningen (RPO). Een mogelijk aanbod van praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, wanneer goedgekeurd in het RPO, binnen het VO kan gevolgen hebben voor huisvesting.

Ook willen de gemeente en besturen van PO en VO de verbinding tussen primair en voortgezet onderwijs versterken. De vorm waarin bestuurders dit voor zich zien, vraagt om een nadere uitwerking.

5.2 Kwaliteit, vraag & aanbod en IKC-ontwikkeling

De gemeente heeft een zorgplicht voor de bekostiging van onder andere nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen. Op basis van deze zorgplicht zijn er schoollocaties waarvoor er een aanleiding is tot het formuleren van een huisvestingsscenario. Daarnaast zijn er locaties waarvoor (tevens) op basis van de leeftijd van het gebouw een afweging gemaakt moet worden tussen renovatie of nieuwbouw. Tot slot zijn er scholen waar door uitvoering van een huisvestingsscenario en/of leegstand kansen liggen voor IKC-vorming. De betreffende schoollocaties worden hierna, op kernniveau, behandeld.

5.2.1 Kesteren

Hervormde BS De Wegwijzer

Op dit moment worden leerlingen van Hervormde BS De Wegwijzer gehuisvest in de voormalige Pantarijn. Dit is een tijdelijke oplossing. Op basis van de leerlingenprognoses wordt een structureel ruimtetekort verwacht. Om dit ruimtetekort op te lossen dienen diverse scenario's onderzocht te worden. Te denken valt aan het onderzoeken van de mogelijkheden tot uitbreiding op het huidige terrein of nabij in de vorm van campusvorming. Ook dient hierbij in lijn met de onderwijsvisie rekening gehouden te worden met ruimten ten behoeve van kind gerelateerde functies om daarmee de doorgaande leerlijn te borgen. Doordat er bij deze locaties geen sprake is van leegstand, zelfs ruimtetekort, zijn er op dit moment geen ruimten die voor deze functies kunnen worden ingezet.

De uitbreidingsbehoefte van De Wegwijzer hangt mogelijk samen met de realisatie van een VCOG-onderwijspunt in Kesteren. De uitbreiding dient dan ook te worden gezien in relatie tot de uitwerking van dat scenario.

CBS Het Kompas

De kwaliteit van het schoolgebouw is een aandachtspunt. Te denken valt aan een onderzoek op termijn om te bepalen of renovatie of nieuwbouw het meest passend is. Het bestuur van CBS Het Kompas heeft de wens om de locatie te ontwikkelen tot een kindcentrum. Het inhuizen van

aanvullende kind gerelateerde functies in de school kan een oplossing zijn om de leegstand te verminderen. De ontwikkeling tot een kindcentrum is in lijn met de eerder geformuleerde onderwijsvisie.

Daltonschool Het Palet

Deze schoollocatie behoeft geen oplossingsrichting.

Praktijkonderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs

In paragraaf 5.1.4 is reeds de toekomstige huisvesting m.b.t. het praktijkonderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs behandeld.

5.2.2 Ochten

Sébaschool

De Sébaschool heeft, uitgaande van een gebouwcapaciteit van 1.848 m² bvo, in 2019 een capaciteitstekort van ruim 150 m² bvo en dit neemt de komende jaren toe. Ook komt er mogelijk een uitbreiding van het zorgaanbod. Schoolbestuur en gemeente zijn in gesprek over de genormeerde omvang van het schoolgebouw. Afhankelijk van de uitkomst van dit gesprek kan worden vastgesteld of er sprake is van een capaciteitstekort. De volgende oplossingsrichtingen zijn in beeld: uitbreiding van het gebouw of gebruik maken van overcapaciteit in de naastgelegen S(B)O Rehobothschool.

Uitvoering van het scenario dient te worden gezien in relatie tot eventuele realisatie van VCOG-onderwijspunten in Kesteren en Dodewaard. Dit heeft naar verwachting van het schoolbestuur effect op het leerlingenaantal van de Sébaschool. Als een VCOG-locatie in Kesteren wordt gerealiseerd, kan ervan uit worden gegaan dat een deel van de (52) leerlingen vanuit Kesteren, die momenteel naar Ochten gaan, naar het nieuwe onderwijspunt in Kesteren gaan.

OBS De Houtkoperschool

De locatie waar OBS De Houtkoperschool is gevestigd, vraagt op termijn een upgrade. Er dient bepaald te worden of renovatie of nieuwbouw het meest geschikte scenario is. Daarnaast is er sprake van passende huisvesting, maar bij behoud van de brede schoolfunctie (in lijn met de onderwijsvisie) kan ruimtetekort ontstaan. Doorverwijzing naar leegstand in CBS Rehoboth behoort, volgens de verordening, tot de mogelijkheden. In het formuleren van de scenario's dient zowel met de kwaliteit als de capaciteit van de locatie rekening te worden gehouden.

CBS Rehoboth

Voor de locatie CBS Rehoboth geldt de ontwikkeling naar een kindcentrum inclusief parelklas. Hiermee wordt leegstand ingezet ten behoeve van medegebruik.

S(B)O Rehobothschool

In paragraaf 5.1.4 is reeds de toekomstige huisvesting m.b.t. het speciaal (basis) onderwijs behandeld.

5.2.3 Dodewaard

OBS De Bellefleur en CBS De Hien

De onderwijslocatie OBS De Bellefleur, aan de Marijkelaan, is toe aan een upgrade in de vorm van renovatie of nieuwbouw. Daarnaast is er bij zowel OBS De Bellefleur als bij CBS De Hien sprake van teveel onderwijscapaciteit. Een oplossingsrichting kan zijn het huisvesten van deze scholen onder één dak, waarbij overwogen dient te worden welke locatie (OBS De Bellefleur of CBS De Hien) het meest geschikt is. Bij de uitwerking van de oplossing (concept, omvang en locatie) worden in lijn met de onderwijsvisie kind gerelateerde functies betrokken, met als doel een kindcentrum te realiseren.

5.2.4 Opheusden

De Hervormde School

De kwaliteit van de school is ondermaats; het gebouw is toe aan een upgrade. Het ruimtetekort bij de locatie van de Hervormde School dient op korte termijn te worden opgelost. Het schoolbestuur geeft er de voorkeur aan gehuisvest te blijven op de huidige locatie. Daarbij opteert ze voor een renovatie van het gebouw in combinatie met uitbreiding. Verplaatsing van de school naar een locatie elders (bijvoorbeeld vrijkomende locatie Rehobothschool of Eben-Haëzer bij realisatie van VCOG-onderwijspunt in Kesteren en Dodewaard) heeft geen draagvlak bij het schoolbestuur. Verder heeft SSBB, net als bij de Hervormde BS De Wegwijzer, de wens om de Hervormde School uit te breiden naar een kindcentrum.

Rehobothschool

Wanneer een dislocatie van de Rehobothschool in Kesteren wordt gerealiseerd, wordt een leegstand in de hoofdlocatie van de Rehobothschool verwacht. Voor het opvullen van de leegstand zijn meerdere, nader te onderzoeken, scenario's denkbaar:

- Uitbreiden van kindgerelateerde functies;
- Medegebruik door andere scholen met uitbreidingsbehoefte (te denken valt aan De Hervormde School);
- Rehobothschool samenvoegen met Eben-Haëzerschool, afstoten gebouw.

Eben-Haëzerschool

De schoolgebouwen van Eben-Haëzer scoren op onderdelen van de kwaliteit matig. Een aantal werkzaamheden om de kwaliteit van het gebouw te verhogen zijn op het moment van schrijven in uitvoering. Daarnaast geeft het bestuur aan dat de functionaliteit van een aantal lokalen in het hoofdgebouw ondermaats is. Het is de vraag of dit met behulp van een renovatie op te lossen is. Volgens het bestuur is het binnenklimaat in het kleutergebouw op dit moment het grootste aandachtspunt. De mogelijkheden om dit te verbeteren moeten onderzocht worden.

Wanneer wordt uitgegaan van een dislocatie van Eben-Haëzerschool in Dodewaard ontstaat er leegstand in het gebouw van Eben-Haëzerschool in Opheusden. Er dient hierbij gekeken te worden hoe om te gaan met deze ontstane leegstand, mogelijk door het uitbreiden van kind gerelateerde functies in het gebouw. Daarnaast kan worden onderzocht in hoeverre samenvoeging van Rehobothschool en Eben-Haëzerschool een mogelijkheid is. Uitvoering van het scenario dient te worden bezien in relatie tot eventuele realisatie van VCOG-onderwijspunten in Kesteren en Dodewaard en het scenario van de Rehobothschool.

OBS Het Palet

OBS Het Palet wordt in standgehouden. In de school is sprake van leegstand. Op basis van de verordening kan deze leegstand worden gevorderd voor het oplossen van het ruimtetekort van De Hervormde School. Een dergelijke verwijzing is echter niet passend als structurele oplossing. Tevens kan op basis van de geformuleerde visie gekeken worden naar het inhuizen van kind gerelateerde functies om daarmee de overcapaciteit op te lossen.

5.2.5 Echteld

In de kern Echteld is de Prins Willem-Alexanderschool gevestigd. Hiervoor hoeft geen oplossingsrichting te worden geformuleerd.

5.2.6 IJzendoorn

Isandraschool

Qua leerlingenaantal is de Isandraschool in een kleine kern vrij kwetsbaar. De gemeente heeft een wettelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot het behoud van het openbaar onderwijs in de gemeente (Bron: artikel 23 van de Grondwet over de vrijheid van onderwijs). Dit geldt ook voor de Prins Willem-Alexanderschool in Echteld. Het schoolbestuur kiest er vooralsnog voor beide scholen in stand te houden.

Op termijn dient de kwaliteit van het gebouw van de Isandraschool verbeterd te worden, waarbij met name het binnenklimaat als aandachtspunt geldt. De mogelijkheden om dit te verbeteren moeten onderzocht worden. Daarnaast dient een oplossing inzake de overcapaciteit gevonden te worden door het uitbreiden van kind gerelateerde functies. De vorming van een breed kindcentrum ligt in lijn met de geformuleerde onderwijsvisie. Uit het verleden blijkt dat dit inhuizen door het leerlingenaantal wel kwetsbaar is.

5.3 Duurzaamheid en gezondheid

In de visie op onderwijs(huisvesting) zijn ambities en uitgangspunten benoemd voor duurzame en gezonde schoolgebouwen. Uitvoering van maatregelen wordt gekoppeld aan renovatie of nieuwbouw van scholen. Bij scholen waar dit binnen de looptijd van dit IHP niet aan de orde is, gaat de gemeente met het schoolbestuur in overleg om te bespreken welke aanpassingen mogelijk zijn en in hoeverre deze, in geval van duurzaamheid, door het schoolbestuur zijn te financieren op basis van een sluitende businesscase.

Bijlage VI geeft inzicht in de bij de scholen reeds uitgevoerde duurzaamheidsmaatregelen. Dit overzicht kan worden aangevuld met de resultaten van de energiescans (onder andere het energielabel en verbeterpunten).

Verder is in bijlage VI per schoollocatie een overzicht opgenomen van de bouwjaren, renovatiejaren en het jaar waarin een afweging renovatie/nieuwbouw aan de orde is. Hierbij is uitgegaan van renovatie na 20 jaar nadat het oorspronkelijke gebouwdeel in gebruik is genomen. En de afweging renovatie/nieuwbouw 40 jaar na ingebruikname of 20 jaar na uitgevoerde renovatie.

6 Uitvoeringsagenda

In dit afsluitende hoofdstuk is de uitvoeringsagenda uitgewerkt. De uitvoeringsagenda is onderverdeeld in drie categorieën: 1) Het proces, 2) de uitvoering van de uitgangspunten van de visie en 3) de realisatie van de IHP-projecten.

6.1 Proces

- Voer elke vier jaar een evaluatie uit van het IHP, waarbij indien nodig het IHP wordt geactualiseerd. Hierbij worden duidelijke procesafspraken gemaakt;
- Stel een uitvoeringsplan op, waarin staat omschreven welke stappen dienen te worden gezet, wie welke rol daarbij heeft en welke planning wordt aangehouden. Het uitvoeringsplan wordt vastgesteld door de raad. Het uitvoeringsplan en de voortgang van de realisatie van het IHP dienen jaarlijks terugkerend tussen gemeente en schoolbesturen te worden besproken tijdens een OOGO;
- Stel om het jaar een leerlingenprognose op en monitor de ruimtebehoefte en de bouwcapaciteit.

6.2 Uitvoering uitgangspunten visie

Hierna worden, in lijn met de visie, de volgende centrale thema's besproken: 1) Wettelijke zorgplicht gemeente, 2) thuisnabij onderwijs, 3) integrale kindcentra en 4) duurzaam en gezond.

Wettelijke zorgplicht gemeente

- Uitbreiden Hervormde BS De Wegwijzer, mede in relatie tot onderzoek VCOG-onderwijspunt Kesteren;
- Onderzoek renovatie/nieuwbouw CBS Het Kompas;
- Uitbreiding Sébaschool, mede in relatie tot VCOG-onderwijspunten Kesteren en Dodewaard;
- Onderzoek renovatie/nieuwbouw OBS De Houtkoperschool;
- Onderzoek renovatie/nieuwbouw OBS De Bellefleur, in combinatie met CBS De Hien;
- Upgrade in combinatie met uitbreiding De Hervormde School;
- Upgrade Eben-Haëzerschool i.r.t. ontwikkelingen Kesteren, Dodewaard en Rehobothschool;
- Onderzoek renovatie/nieuwbouw Isandraschool.

Thuisnabij onderwijs

- Onderzoek gericht op VCOG-onderwijspunt in Kesteren, inclusief effecten en oplossingen voor leegstand bij schoollocaties;
- Onderzoek gericht op VCOG-onderwijspunt in Dodewaard, inclusief effecten en oplossingen voor leegstand bij schoollocaties;
- Bespreek de toekomstige ruimtelijke en inhoudelijke samenwerking tussen het primair onderwijs, speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs.

Integrale kindcentra

- Formuleer een helder en transparante aanpak gericht op 'Investeren in kinderopvang', waarbij met name gericht wordt op de juridische en financiële aspecten. Parallel hieraan kan een inhoudelijke Kindcentra-vorming uitgewerkt worden waarin gericht wordt op een doorgaande ontwikkelijn van 0 tot 14 jaar. Dit kan gefaseerd per kern en per locatie.

Duurzaam en gezond

- Voer energiescans uit voor de gebouwen die binnen het IHP in stand gehouden worden. Hierbij worden voorwaarden van de bekostiging bepaald;

- Onderzoek de mogelijkheden tot het clusteren van duurzaamheidsingrepen en het bijvoorbeeld gezamenlijk plaatsen van zonnepanelen. De gemeente kan hierbij een faciliterende rol oppakken door het begeleiden van een gezamenlijk aanbestedingstraject;
- Zet een pilot op waarbij de verduurzaming van een beperkt deel van de bestaande gebouwen wordt gestart. Deze pilot moet resulteren in inzichten om de verduurzaming van de resterende gebouwen beter vorm te geven. Voorwaarden worden hierbij opgesteld;
- Onderzoek de mogelijkheden om het meten van het binnenklimaat te koppelen aan de energiescan. Hiervoor dient tevens te worden bepaald welke metingen moeten worden verricht;
- Onderzoek de mogelijkheid om schoolbesturen middels een financiële regeling te ondersteunen bij de bekostiging van maatregelen;
- Zet een sluitende business case in om aanvullende duurzaamheidsambities te realiseren. De uitgangspunten op gebied van gezondheid kunnen ook in deze business case worden meegenomen;
- Stel een planning op voor de uitvoering van de genoemde acties op gebied van ‘duurzaam en gezond’;
- Laat de VNG-norm los en koppel het bedrag aan een kwaliteitsniveau met daarbij een jaarlijkse indexatie;
- Zet het ‘Afwegingskader renovatie’ van de PO-raad in om een afweging te maken tussen renovatie en (ver)nieuwbouw. Deze afweging wordt in een vroeg stadium bepaald en conclusies worden vastgelegd in het uitvoeringsplan. Daarnaast wordt een projectplan opgesteld inzake de concrete uitwerking.

Bijlagen

Hierna volgen de bijlage I: Eerste uitwerking procedure ‘Investeringsfonds kinderopvang’, bijlage II: Onderbouwing aanpassing normvergoeding scholenbouw (primair onderwijs) en bijlage III gericht op de gemeentelijke bijdrage voor renovatie. In bijlage IV wordt de huidige onderwijshuisvesting weergegeven. In bijlage V worden de leerlingenstromen-tabellen, welke als onderligger van de figuur ‘huidige leerlingenstromen in gemeente Neder-Betuwe’ fungeren, weergegeven. Als laatste volgt bijlage VI gericht op de duurzaamheidsmaatregelen per schoollocatie. In een separaat bijlagenboek is de leeswijzer van de factsheets te vinden en de factsheets per schoollocatie.

I. Eerste uitwerking procedure ‘Investeringsfonds kinderopvang’

Eerste uitwerking procedure ‘Investeringsfonds kinderopvang’:

- De gemeente stopt éénmalig uit de algemene middelen een bedrag in een fonds.
- Schoolbesturen kunnen in het kader van plannen uit het IHP aanvragen doen voor investering in aanvullende meters ten behoeve van opvang (en in lijn met de gezamenlijk visie op onderwijs).
- Vanuit dit fonds (of reserve) bekostigt de gemeente deze investering voor aanvullende ruimten.
- De gemeente maakt een financieringsafpraak met het schoolbestuur. Hierin wordt afgesproken dat deze investering in bijvoorbeeld 20 jaar wordt terugbetaald aan het fonds.
- Parallel hieraan sluit het schoolbestuur een langjarige huurovereenkomst (bijvoorbeeld 20 jaar) met de opvangorganisatie.
- Met de jaarlijkse terugbetaling door het schoolbestuur (vanuit de financieringsafpraak) wordt het fonds geleidelijk weer gevuld en ontstaat er ruimte voor nieuwe investeringen.
- Het hele gebouw is hierbij onderwijsruimte (juridisch eigendom van het schoolbestuur) en het exploitatierisico ligt bij het schoolbestuur (niet m.b.t. de investering). De aanvullende meters vallen buiten de onderwijscapaciteit en kunnen niet worden gevorderd ten behoeve van onderwijs.
- Aangezien de school als eigenaar verhuurder is, bepaalt zij de hoogte van de huur, waarvan een deel naar het fonds gaat (vanuit de financieringsafpraak), en kan daarmee risico's afdichten.

Door het optuigen van zo'n fonds worden de risico's voor de gemeente en schoolbesturen gespreid (investering bij gemeente en exploitatie bij schoolbestuur) en heeft men grip op de investering, die ze eenmalig wil doen (en ook weer terugverdient).

II. Onderbouwing aanpassing normvergoeding scholenbouw (primair onderwijs)

In deze bijlage wordt een onderbouwing gegeven voor een realistische normvergoeding voor schoolgebouwen in het primair onderwijs.

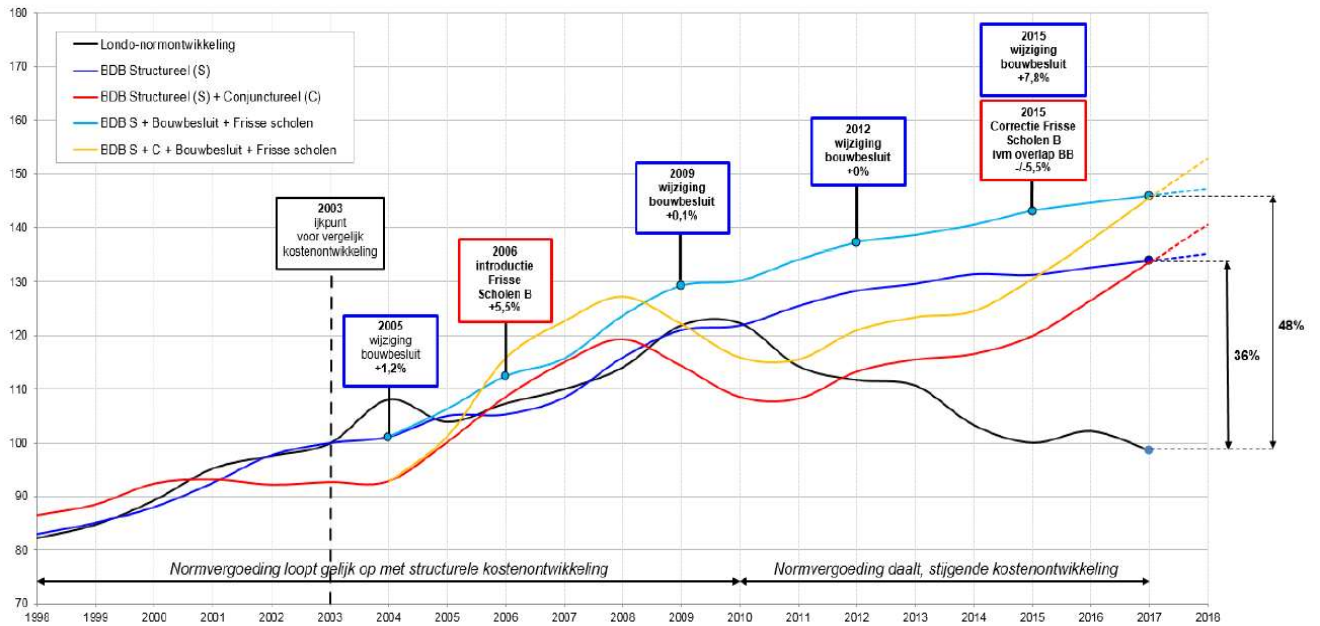
BDB - Index

BDB is een landelijke organisatie die de prijsontwikkelingen in de bouwsector inzichtelijk maakt. In het onderstaande overzicht, dat tevens door de VNG wordt gebruikt, is inzichtelijk gemaakt hoe de normvergoeding zich heeft ontwikkeld ten opzichte van de werkelijke marktprijzen. Hieruit blijkt dat de werkelijke marktprijzen in 2017 voor het realiseren van het kwaliteitsniveau Bouwbesluit en Frisse Scholen zo'n 48% boven de normvergoeding liggen. Dit betekent dat rekening moet worden gehouden met een investering van € 1.925 per m² bvo (prijspeil 2017). Corrigeren we dit met de BDB-index naar 2018 (+ 2,36% - december 2016 - december 2017) dan dient, volgens de BDB, rekening te worden gehouden met een investering van € 2.400 per m² bvo (prijspeil oktober 2018).⁴

⁴ Genoemde investeringsbedragen zijn gemiddelden. Investeringsbedragen zijn per project afhankelijk van het type onderwijs (PO, SBO, PrO, VO), omvang, locatie (bijvoorbeeld specifieke eisen vanuit stedenbouw/beeld- en kwaliteitsplan) en van de heersende conjunctuur.

Verloop ontwikkeling normvergoeding vs bouwkosten

Bron: Presentatie VNG

Voorgenoemde is de reden dat de VNG gemeenten adviseert om de normbedragen voor de nieuwbouw van scholen eenmalig te verhogen met 40%. De jaarlijkse indexering van de normbedragen over de afgelopen jaren blijkt de werkelijke prijsontwikkelingen in de markt niet goed te hebben gevolgd. De VNG verwerkt deze correctie in de modelverordening Voorzieningen huisvesting onderwijs per 2019 (bron: Website VNG en BDB).

Van Bouwbesluit naar BENG

Vanaf 2020 moeten alle schoolgebouwen bij nieuwbouw voldoen aan BENG (Bijna EnergieNeutraal Gebouw). Dit betekent een lagere EPC (Energie Prestatie Coëfficiënt) en brengt dus strengere bouweisen met zich mee. Per project zal het verschillen hoe aan deze bouweisen zal worden voldaan, maar het resulteert in alle gevallen in hogere investeringskosten. Op basis van de huidige marktprijzen is de verwachting dat het realiseren van BENG zorgt voor een hogere investering van circa € 150 - € 300 per m² bvo.

III. Uitwerking gemeentelijke bijdrage voor renovatie

Ingreepstype	Verantwoordelijkheid	Leeftijd gebouw(deel)	Uitgangspunt budget	Bedrag per m ² bvo (prijspeil oktober 2018)
Instandhouding	Schoolbestuur		MI-vergoeding	Op basis van leerlingenaantal
Nieuwbouw	Gemeente	> 40 jaar	Kwaliteitsniveau BENG	€2.400 100% * €2.400
Renovatie	Gemeente Schoolbestuur	> 40 jaar	70% kwaliteitsniveau BENG	€1.680 70% * €2.400
		20 - 40 jaar	50% - 70% kwaliteitsniveau BENG	€1.200 - €1.680 50% - 70% * €2.400
		10 - 20 jaar	30% - 50% kwaliteitsniveau BENG	€720 - €1.200 30% - 50% * €2.400
		< 10 jaar	10% - 30% kwaliteitsniveau BENG	€240 - €720 10% - 30% * €2.400
Afstoten	Schoolbestuur	-	-	

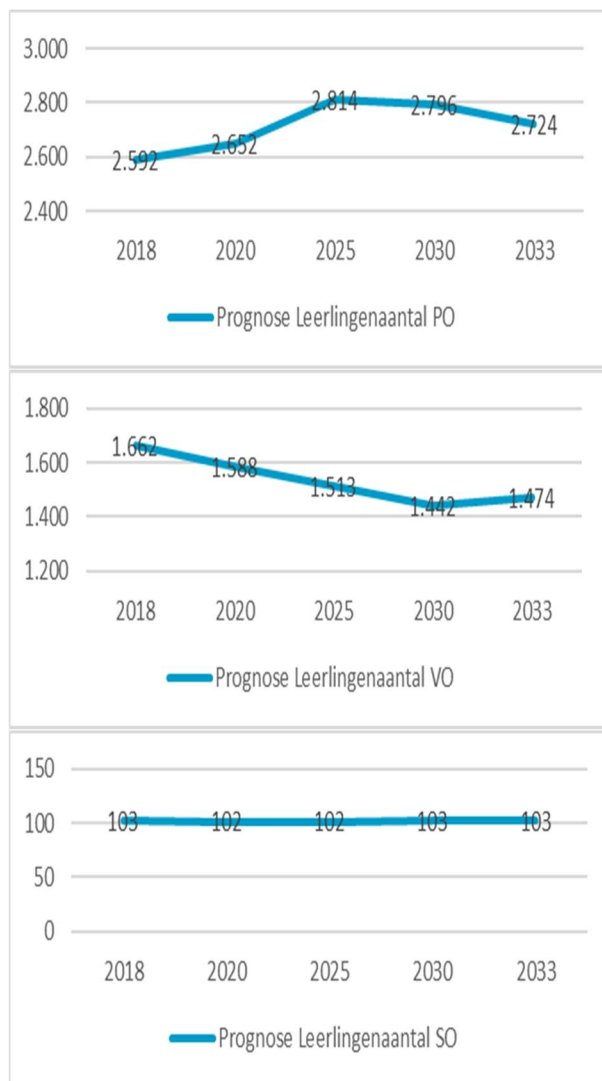
IV. Huidige situatie onderwijshuisvesting gemeente Neder-Betuwe

De gemeente Neder-Betuwe bestaat uit de volgende zes kernen: Opheusden, Kesteren, Echteld, IJzendoorn, Ochten en Dodewaard. De gemeente Neder-Betuwe heeft 6 schoolbesturen binnen het primair en speciaal onderwijs. Drie schoolbesturen opereren in het voortgezet onderwijs.

De gemeente beschikt, verdeeld over de kernen, over 18 schoolgebouwen. In 14 van deze gebouwen huisvest het reguliere basisonderwijs. In één schoolgebouw huisvest het speciaal onderwijs. En in 3 schoolgebouwen het voortgezet onderwijs. De totale capaciteit van het onderwijs binnen de gemeente Neder-Betuwe bedraagt 34.360 m² bvo.

Conform de leerlingentelling van oktober 2017 (bron: Postmus) gaan in gemeente Neder-Betuwe 2.592 leerlingen naar het primair onderwijs. Naar het voortgezet en speciaal onderwijs gaan respectievelijk 1.662 en 103 leerlingen. Daarnaast gaan 374 leerlingen binnen het primair en speciaal onderwijs naar een school buiten de gemeente, waarvan 319 leerlingen naar het primair en 55 leerlingen naar het speciaal (basis)onderwijs. Met betrekking tot het voortgezet onderwijs is niet bekend hoeveel leerlingen naar een school buiten de gemeente gaan.

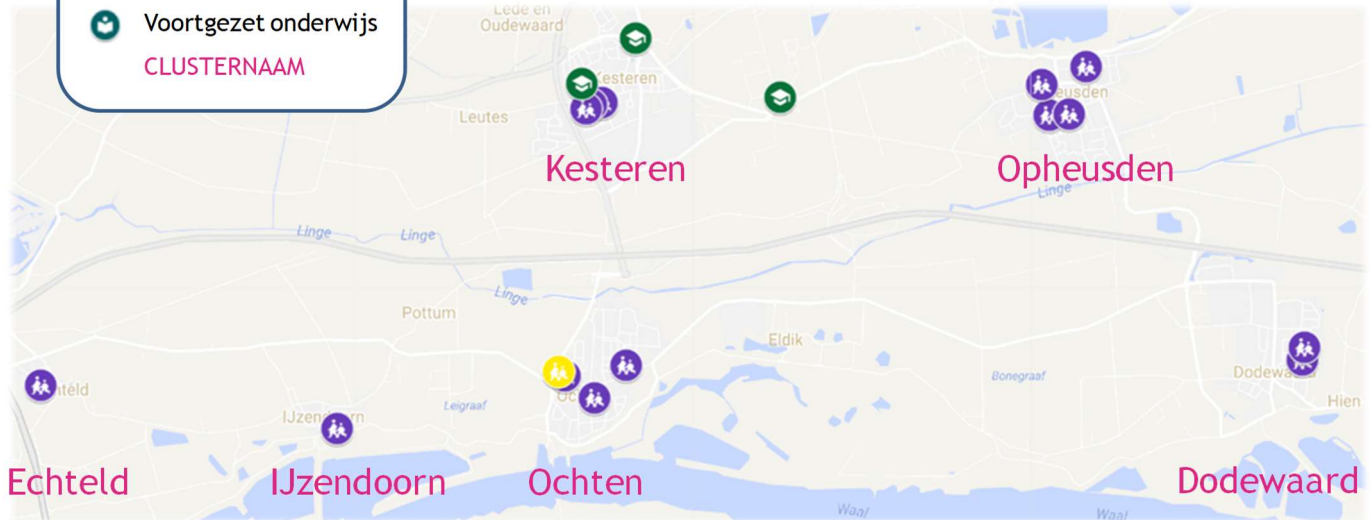
Hierna volgen overzichten voor het PO, VO en S(B)O gericht op de leerlingenprognose met een termijn van 15 jaar.

Legenda

- Primair onderwijs
- Speciaal onderwijs
- Voortgezet onderwijs

CLUSTERNAAM

Omvang van het primair onderwijs per kern

PO - Opheusden

Schoollocaties:	4 + 1 dislocatie
Schoolbesturen:	3
Aantal leerlingen 2018:	994
Gem. schoolgrootte (m ²):	1.543
Opvanglocaties:	3

PO - Kesteren

Schoollocaties:	3
Schoolbesturen:	3
Aantal leerlingen 2018:	601
Gem. schoolgrootte (m ²):	1.262
Opvanglocaties:	3

PO - Echteld

Schoollocaties:	1
Schoolbesturen:	1
Aantal leerlingen 2018:	73
Schoolgrootte (m ²):	748
Opvanglocaties:	0

PO - IJzendoorn

Schoollocaties:	1
Schoolbesturen:	1
Aantal leerlingen 2018:	55
Schoolgrootte (m ²):	623
Opvanglocatie:	1

PO - Ochten

Schoollocaties:	3
Schoolbesturen:	3
Aantal leerlingen 2018:	638
Gem. schoolgrootte (m ²):	1.366
Opvanglocaties:	5

PO - Dodewaard

Schoollocaties:	2
Schoolbesturen:	2
Aantal leerlingen 2018:	231
Gem. schoolgrootte (m ²):	1.176
Opvanglocaties:	2

Omvang van het voortgezet onderwijs

VO - Kesteren (gemeente Neder-Betuwe)

Schoollocaties:	3
Schoolbesturen:	3
Aantal leerlingen 2018:	1.662
Gem. schoolgrootte (m ²):	4.137

Omvang van het speciaal onderwijs

S(B)O - Ochten (gemeente Neder-Betuwe)

Schoollocaties:	1
Schoolbesturen:	1
Aantal leerlingen 2018:	103
Schoolgrootte (m ²):	1.216

Huidige onderwijshuisvesting

Alle onderwijsgebouwen zijn op basis van diverse kenmerken in kaart gebracht middels factsheets. Deze factsheets geven op uniforme wijze inzicht in de kenmerken en prestaties van schoolgebouwen. De factsheets (zie bijlagenboek) bestaan uit de volgende onderdelen: Algemene bouwgegevens, kwaliteit, vraag en aanbod (prognose versus capaciteit) en financiën. De informatie voor deze kenmerken is afkomstig vanuit de gemeente en schoolbesturen. Hierna wordt een beschrijving gegeven van de hoofdthema's: 1) Kwaliteit 2) vraag en aanbod en 3) financiën, waarop de onderwijsgebouwen beoordeeld zijn.

Kwaliteit

In het kader van dit project zijn de onderwijsgebouwen kwalitatief beoordeeld. De beoordeling, meten de context vanuit de onderwijsvisie, hebben de schoolbesturen toegelicht tijdens een bijeenkomst. Door ICSadviseurs zijn alle locaties bezocht om een globaal beeld te krijgen van de kwaliteit van de gebouwen.

Binnen het thema 'kwaliteit' wordt onderscheid gemaakt tussen drie criteria:

1) Technische staat, 2) functionele staat en 3) binnenklimaat. Deze termen worden hierna geoperationaliseerd en toegelicht.

Technische staat

De technische staat geeft inzicht in de kwaliteit van de installaties en binnen- en buitenkant van het gebouw. Bij 12 van 18 schoolgebouwen is de technische kwaliteit in uitstekende tot goede staat. Voor het grootste deel zijn dit gebouwen die recent gerenoveerd of gebouwd zijn. Van 6 gebouwen is de technische kwaliteit matig. Dit houdt in dat de gebouwen verouderd zijn en er gebreken aan het gebouw of de installaties worden geconstateerd.

Functionele staat

De functionele staat geeft aan in welke mate het gebouw het onderwijsconcept en het breder gebruik mogelijk maakt. Het gaat hierbij om de onderwijsruimten, de werkomgeving van de staf en ook de facilitaire voorzieningen. Ook hoort hier het speelplein en de veiligheid van het gebouw bij.

Van 13 van de 18 gebouwen is de functionele staat goed tot uitstekend. Deze gebouwen zijn in staat verschillende onderwijsvormen (klassikaal en individueel) te faciliteren. Het gaat hierbij voornamelijk om recent gerealiseerde schoolgebouwen of gebouwen met een lichte overcapaciteit. Deze gebouwen zijn passend gemaakt aan het onderwijsconcept of kunnen flexibel gebruik maken van de ruimten in het gebouw.

Van 5 gebouwen wordt de functionaliteit met matig beoordeeld. Deze gebouwen sluiten niet aan bij de huidige onderwijsconcepten.

Binnenklimaat

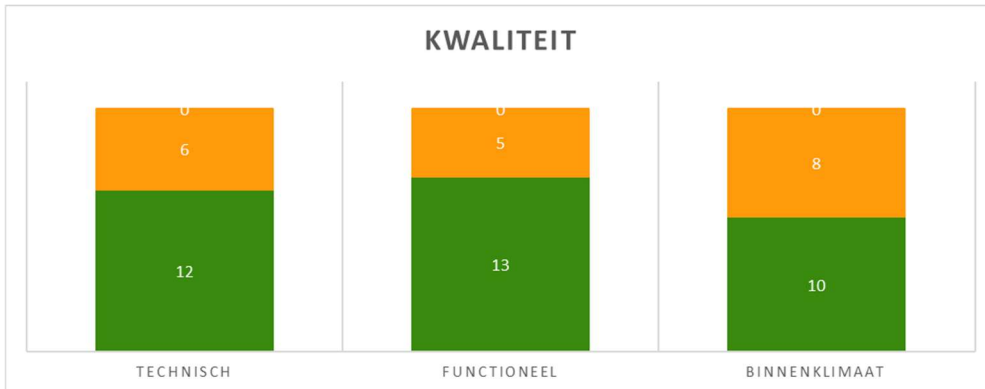
De beoordeling van het binnenklimaat geeft aan hoe de ventilatie, temperatuur, licht en geluid binnen het gebouw ervaren wordt.

Bij 10 gebouwen wordt het binnenklimaat als goed tot uitstekend ervaren. Er zijn geen of nauwelijks klachten bij leerlingen en leerkrachten.

Bij 8 gebouwen wordt aangegeven dat er regelmatig klachten zijn. De klimaatinstallaties werken niet naar behoren. Voornamelijk in de zomermaanden is de temperatuur en de ventilatie moeilijk te reguleren.

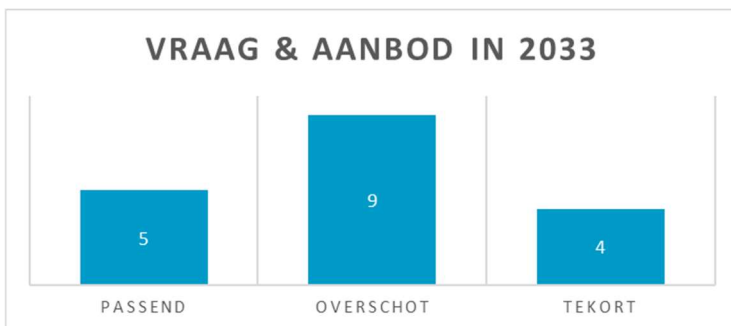
De totale uitkomsten van de schoollocaties gericht op kwaliteit zijn weergegeven in de tabel.

Tabel 1. Weergave beoordeling kwaliteit

Vraag en aanbod

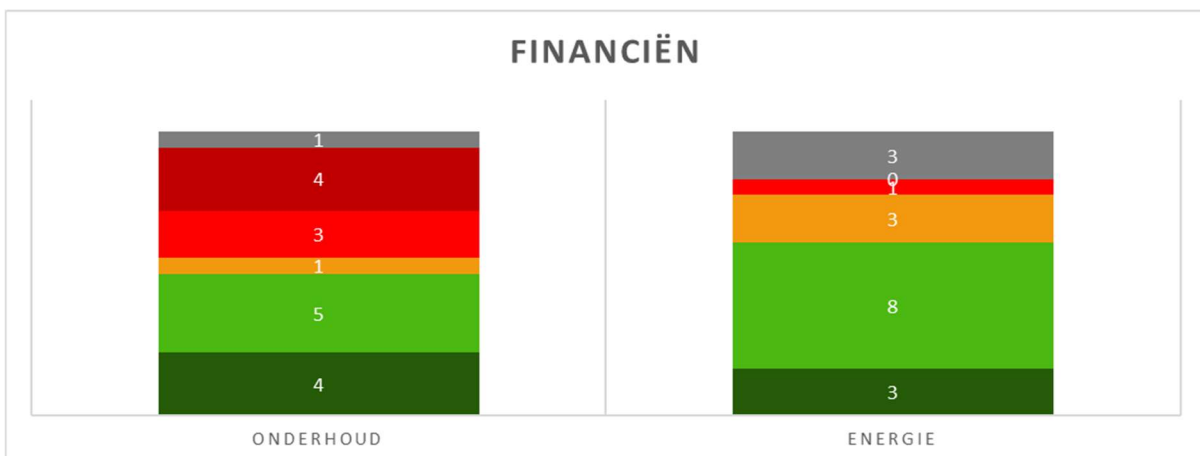
In lijn met de huisvestingsverordening is binnen het thema 'vraag en aanbod' de beschikbare onderwijs capaciteit vergeleken met de toekomstige (2033) normatieve ruimtebehoefte aan onderwijs capaciteit. De normatieve ruimtebehoefte is berekend aan de hand van het aantal leerlingen per locatie.

Tabel 2. Weergave beoordeling vraag en aanbod

Financiën

In de tabel worden de onderhoud- en energielasten van de schoollocaties vergeleken met de ICS benchmark. Voor zowel onderhoud- als de energielasten geldt dat de ene helft van de locaties ten opzichte van de benchmark redelijk tot goed scoort, terwijl de andere helft matig tot slecht scoort. De getallen in het grijs duiden op het ontbreken van gegevens vanuit het bestuur of de benchmark.

Tabel 3. Weergave beoordeling financiën

V. Tabellen leerlingenstromen in de gemeente Neder-Betuwe (2018)

Leerlingen Kesteren & Lede en Oudewaard (4041)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
Hervormde basisschool De Wegwijzer	Kesteren	Reformatorisch	236	456	64%
Christelijke Basisschool Het Kompas	Kesteren	Protestants-Christelijk	139		
Daltonschool Het Palet	Kesteren	Openbaar	81		
OBS De Houtkoperschool	Ochten	Openbaar	0	53	7%
CBS Rehoboth	Ochten	Protestants-Christelijk	1		
Sébaschool	Ochten	Reformatorisch	52		
OBS Het Palet	Opheusden	Openbaar	1	72	10%
De Hervormde School	Opheusden	Reformatorisch	2		
Eben-Haëzerschool	Opheusden	Reformatorisch	14		
Rehobothschool	Opheusden	Reformatorisch	55		
Isandraschool	Ijzendoorn	Openbaar	1		
4 andere scholen	Andere gemeenten	Divers	134	134	19%
Totaal			716	716	100%

Leerlingen Dodewaard en Wely (6669)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
OBS De Bellefleurl	Dodewaard	Openbaar	76	220	53%
Christelijke Basisschool De Hien	Dodewaard	Protestants-Christelijk	144		
De Hervormde School	Opheusden	Reformatorisch	23		
Eben-Haëzerschool	Opheusden	Reformatorisch	109	137	33%
Rehobothschool	Opheusden	Reformatorisch	4		
OBS Het Palet	Opheusden	Openbaar	1		
CBS Rehoboth	Ochten	Protestants-Christelijk	4	17	4%
Sébaschool	Ochten	Reformatorisch	12		
OBS De Houtkoperschool	Ochten	Openbaar	1		
Hervormde basisschool De Wegwijzer	Kesteren	Reformatorisch	2	3	1%
Christelijke Basisschool Het Kompas	Kesteren	Protestants-Christelijk	1		
8 andere scholen	Andere gemeenten	Divers	37	37	9%
Totaal			414	414	100%

Leerlingen Opheusden (4043)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
De Hervormde School	Opheusden	Reformatorisch	205	697	89%
Eben-Haëzerschool	Opheusden	Reformatorisch	221		
Rehobothschool	Opheusden	Reformatorisch	183		
OBS Het Palet	Opheusden	Openbaar	88		
OBS De Bellefleurl	Dodewaard	Openbaar	2	2	0%
OBS De Houtkoperschool	Ochten	Openbaar	2	2	0%
Hervormde basisschool De Wegwijzer	Kesteren	Reformatorisch	7	19	2%
Christelijke Basisschool Het Kompas	Kesteren	Protestants-Christelijk	10		
Daltonschool Het Palet	Kesteren	Openbaar	2		
2 andere scholen	Andere gemeenten	Divers	65	65	8%
Totaal			785	785	100%

Leerlingen Ochten en Eldik (4051)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
OBS De Houtkoperschool	Ochten	Openbaar	71	462	83%
CBS Rehoboth	Ochten	Protestants-Christelijk	204		
Sébaschool	Ochten	Reformatorisch	187		
De Hervormde School	Opheusden	Reformatorisch	3	10	2%
Rehobothschool	Opheusden	Reformatorisch	7		
Hervormde basisschool De Wegwijzer	Kesteren	Reformatorisch	15	20	4%
Christelijke Basisschool Het Kompas	Kesteren	Protestants-Christelijk	5		
Daltonschool Het Palet	Kesteren	Openbaar	0		
Isandraschool	Ijzendoorn	Openbaar	13	13	2%
Prins Willem-Alexanderschool	Echteld	Openbaar	4	4	1%
Christelijke Basisschool De Hien	Dodewaard	Protestants-Christelijk	3	3	1%
11 andere scholen	Andere gemeenten	Divers	46	46	8%
Totaal			558	558	100%

Leerlingen IJzendoorn (4053)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
Isandraschool	IJzendoorn	Openbaar	41	41	28%
Hervormde basisschool De Wegwijzer	Kesteren	Reformatorisch	3	11	7%
Christelijke Basisschool Het Kompas	Kesteren	Protestants-Christelijk	7		
Daltonschool Het Palet	Kesteren	Openbaar	1		
CBS Rehoboth	Ochten	Protestants-Christelijk	20	70	47%
Sébaschool	Ochten	Reformatorisch	49		
OBS De Houtkoperschool	Ochten	Openbaar	1		
Prins Willem-Alexanderschool	Echteld	Openbaar	2	2	1%
Andere scholen (aantal onbekend)	Andere gemeenten	Divers	25	25	17%
Totaal			149	149	100%

Leerlingen Echteld en Den Akker (4054)

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
Prins Willem-Alexanderschool	Echteld	Openbaar	58	58	72%
Sébaschool	Ochten	Reformatorisch	10	10	12%
Christelijke Basisschool De Hien	Dodewaard	Protestants-Christelijk	1	1	1%
5 andere scholen	Andere gemeenten	Divers	12	12	15%
Totaal			81	81	100%

Leerlingen Speciaal Onderwijs

Schoolnaam	Plaats	Denominatie	Aantal 2018	Per plaats	%
S(B)O in Neder-Betuwe	Ochten		48	48	59%
S(B)O in andere gemeente	Diverse plaatsen		55	55	68%

VI. Duurzaamheidsmaatregelen

Overzicht duurzaamheidsmaatregelen van schoolgebouw in de gemeente Neder-Betuwe

opnamejaar: 2018

Code	Naam	Adres	Plaats	PV-installatie / zonnepanelen	ventilatie leslokalen / gemeenschaps ruimte	verlichting	CV-installatie	isolatieglas	isolatie algemeen
3001	Het Palet	Patrijsstraat 2	Opheusden	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr / Hr+	+
3002	Het Palet	Jacob Catsstraat 2a	Kesteren	nee	natuurlijk / MV / ged. WW	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	++
3003	De Bellefleur	Pr. Marijkelaan 1	Dodewaard	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr	+
3004	J.A. Houtkoper	Schoolstraat 1	Ochten	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr	+
3005	Isandra	J.R. Zeemanstraat 10	Ijzendoorn	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr / Hr+	+
3006	Pr. Willem Alexander	Achterstraat 27	Echteld	nee	natuurlijk / MV / ged. WW	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	++
4001	Eben Haëzer	Lindelaan 15	Opheusden	ja, 118 stk	natuurlijk / enkele WW	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	+
4002	Eben Haëzer onderbouw	Lindelaan 20a	Opheusden	ja, 34 stk	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	+
4003	Rehoboth	Patrijsstraat 1a	Opheusden	ja, 120 stk	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr / Hr+	+
4004	De Hervormde School	Hamsestraat 4	Opheusden	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr / Hr+	+
4005	De Wegwijzer	Nedereindestraat 27d	Kesteren	nee	WW dakopstelling	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	++
4006	Het Kompas	Joost van de Vondelstraat 1b	Kesteren	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	ged. Hr+	+
4007	De Hien	Emmalaan 4	Dodewaard	nee	natuurlijk	PL / TL	HR CV-ketel	Hr+++	+
4008	Rehoboth	Plataanstraat 12	Ochten	ja, 160 stk	natuurlijk / ged. WW	PL / TL	HR CV-ketel	ged. Hr+++	+
4009	Sebaschool	Het Katsland 4	Ochten	ja, 379 stk	WW dakopstelling	PL / TL	warmtepomp / -bron	Hr+++	++
4010	Detmarschool	Het Katsland	Ochten	ja, i.c.m. Seba	WW dakopstelling	PL / TL	warmtepomp / -bron	Hr+++	++

Renvooi:

- ++ goed
- + redelijk
- matig
- slecht

5

⁵ Detmarschool = SBO Rehobothschool.

Naam locatie	Bouwjaar initieel	Renovatie #1	Renovatie #2	Toekomstige renovatie	Afweging renovatie/nieuwbouw
Eben-Haëzerschool (hoofdgebouw)	1947	1975	1998		2019
Eben-Haëzerschool (kleuterschool)	1963				onderzoek
Rehobothschool	1991			onderzoek	2031
Sébaschool	2009			2029	2049
S(B)O Rehobothschool	2012			2032	2052
OBS Het Palet	1969			onderzoek	onderzoek
OBS De Houtkoperschool	1990			onderzoek	2030
Daltonschool Het Palet	2002			2022	2042
OBS De Bellefleur	1952	1966			onderzoek
Prins Willem-Alexanderschool	1958	1993	1997		onderzoek
Isandraschool	1978				2019
De Hervormde School	1930	1993			2019
Hervormde basisschool De Wegwijzer	2009			2029	2049
CBS Rehoboth	1966	2010			2030
Christelijke Basisschool Het Kompas	1983				2023
Christelijke Basisschool De Hien	1972				onderzoek
Regionale Scholengemeenschap Pantarijn	2018			2038	2058
Van Lodenstein College Scholengemeenschap	2009			2029	2049
Helicon VMBO Kesteren	1952	2018			2038

- Renovatie #1 en #2: reeds uitgevoerde renovaties.
- Toekomstige renovatie: 20 jaar na ingebruikname oorspronkelijke gebouwdeel.
- Afweging renovatie/nieuwbouw: 40 jaar na ingebruikname oorspronkelijke gebouwdeel of 20 jaar na renovatie.
- Onderzoek: uitvoering onderzoek, in geval binnen 20/40 jaar na ingebruikname geen renovatie of afweging renovatie/nieuwbouw heeft plaatsgevonden.

